

AZ
ERDÉLYI RÓM. KATH. STÁTUS

SZÉKELYUDVARHELYI
FŐGIMNÁZIUMÁNAK

ÉRTESÍTŐJE

AZ 1914/15 TANÉV VÉGÉN.

—

KÖZREBOCSÁTJA:
AZ IGAZGATÓSÁG.

SZÉKELYUDVARHELY,
BECSEK D. FIA KÖNYVNYOMDA

1915.

AZ
ERDÉLYI RÓM. KATH. STÁTUS

SZÉKELYUDVARHELYI
FŐGIMNÁZIUMÁNAK

ÉRTESÍTŐJE

AZ 1914/15 TANÉV VÉGÉN.

KÖZREBOCSÁTJA:
AZ IGAZGATÓSÁG.

SZÉKELYUDVARHELY,
BECSEK D. FIA KÖNYVNYOMDA
1915.

42911

I.

Adatok a főgimnázium történetéhez az 1914—15. tanévben.

Nehéz idők következtek az 1913—14. iskolai év nyarán hazánkra. A szomszéd országok gyűlölködése megfosztott a béke áldásaitól. Az igazság és jog védelme fegyveres ellentállásra és magatartásra készítetett. »Ifjúságunk színe-virága fegyvert fogott és a határokra vonult, hogy vére hullásával megvédje Magyarország becsületét, vagyonát, kulturáját és mindazt, amiért nekünk és késő utódainknak érdemes lesz élnünk.« A rendkívüli viszonyok hatását érezni kellett az intézeteknek is. A felsőbb rendeletek e nehéz időkben hangsúlyozták, hogy azoknak, akik itthon maradtak, dolgozniok kell, mert csak a munkálkodó ország hadserege győzhet az ellenség felett; továbbá fontos és a nemzet életére messze kihatónak jelezték azt, hogy a jövő nemzedék lelke gondoztassék és azon a jó uton, amelyen eddig az iskola őket vezette, továbbra is fennakadás nélkül megtartassék. Fontos állami és kulturális érdekek egyaránt megkívánják, hogy a tanítás zavartalan menete a beállott hadiállapot időtartamára is biztosítva legyen. A háborús mozgalmak az intézetet oly közelről érintették, hogy az intézeti épület már a mozgósítás első napjaiban katonai célokra lett lefoglalva. Már az első napokban 1000—1200 ember lett elhelyezve a főgimnázium és 600 a finevelő intézet épületében. Ily körülmények között az iskolai előadások megkezdése szeptember havában lehetetlenné vált s az érdekelt szülők hirtelen értesítve lettek arról, hogy az ifjúság bevonulása a gimnáziumba, csak újabb hírlapi közlések után, az azokban meghatározandó időben kezdődik meg. Időközben a

tanulók értesítve lettek arról is, hogy a javító vizsgálatok aug. végétől kezdve bármely időben megtarthatók a Főtanhatóság intézkedése folytán, tekintet nélkül arra, hogy mikor kezdődhetik meg az iskolai év.

A katonaság a főgimnáziumi épületnek majdnem minden részét lefoglalta, kivéve a gyűjtemény tárákat aug. 3-tól szept. 25-ig, emiatt a státusi gimnáziumokban a Főhatóság által elrendelt rendszeres beiratási idő szept. 21—23. nem volt teljesíthető. Szeptember 25-én az intézetben elhelyezett menetzászlóalj kivonulván, az intézet felszabadult és rendbe lett hozva annyira, hogy az 1914—15. tanévi beiratások október 1—3 napjain megtörténhettek, 4-én ünnepélyes »Veni Sancte«-t tartottunk, mely után az igazgató a tanári kar jelenlétében a rajzteremben az iskolai évet megnyitotta és a rendes tanítás is 5-én megkezdődött.

A tanári testületnek 4 tagja vonult a harctérre s e körülmény a tantárgyak összeállításánál zavarólag hatott. *Jaklowszky* Dénes és *Szabó* Ferenc tanárokat a mozgósítás a gyakorlaton találta; *Kulcsár* Ferenc mint népfelkelő lett behíva. Hadbavonult *Pawek* Rezső tanár is, mint póttartalékos, kit a vallás- és közoktatásügyi miniszterium a fennálló szerződésből folyólag az üresedésben levő magyar-német tanszékre helyettes tanári minőségben alkalmazott, de állását el sem foglalhatta.

A hadbavonult tanárok óráit helyettesítés útján láttuk el s bár a szépírás, tornatanítás ideiglenesen mellőzve lettek, a heti óraszám 4 tanárnál 22-re emelkedett s a legkisebb óraszám is 19 óra volt. A tanítás zavartalanul a tanév elején csak 3 hétig folyt okt. 5--24-ig, mivel e napon a városba érkező katonák nagy száma miatt be kellett azt bizonytalan időre szüntetni s az ifjúságot hazabocsátani. A főgimnázium épülete nem is szabadult fel többé, mivel azt a barákákba áthelyezett század kivonulása után katonai tartalékkórháznak rendezték be március közepén. Az ifjúság okt. 25-ikén eltávozván, újból csak január 15-én gyűlt össze, amikor is a finevelő intézet felszabadulván, annak alsó — tehát földszinti részét a tanítás céljaira berendezhettük és a rendes tanítást január 18-án újból folytathattuk. A rendes tanítás a törvényes szünetek leszámításával zavartalanul folyt egészen május 14-ig.

Kegyelmes püspök Atyánk a háborus idők e nehéz napjaiban hiveinek vigasztalására s bátorítására október 27-én a délutáni vonattal Székelyudvarhelyre érkezett. Délután 5 órakor már maga elé gyűjtötte udvarhelyi hiveit a templomban, a könyörgő ájtatosságon, melyet személyesen végzett.

A bevezető ének után a szószékre lépett s jelezte jövetelének célját. »A nagy megpróbáltatások és fenséges kegyelmek e nehéz napjaiban vágyva vágytam közétek jönni, hogy vigasztaljalak és bátorítsalak benneteket« — mondotta s felszólította hiveit, hogy egy szívvvel és lélekkel imádkozzák el a fájdalmas olvasót. A fájdalmas olvasó minden titka előtt rövid párhuzamot vont Krisztus szenvedései s a csatában harcoló katonák nagy küzdelmei között; ennek kapcsán atyai szívének nagy szeretetével maga adta meg ez időszerű gondolatszavakat s jelezte a szándékot, melyért imádságát mindenki a legszebben följánlhatja. A litánia elvégzése után mondta el tulajdonképeni beszédét. Egy-szerű szavakkal mutatott rá nemzetünk mostani nagy küzdelmének jelentőségére s a harctéren küzdő hősök emberfölötti önfeláldozására. Mindakettő egész embereket, egész lelket kíván. Nincs szebb, nincs kiengesztelőbb, nincs dicsőségesebb halál, mint az, melyet a hazáért, királyért, nemzetért, családjukért a csatateren szenvedűek. Ebből a küzdelemből azonban kegyelem és áldás csak úgy lesz, ha katonáink Istennel kibékülve, a bűnbánat szentségében megtisztulva minden áldozatra kész lélekkel mennek el a csataterre és ha azok, akik itthon maradtak, a bűnbánó imát, a lélekben való gyökeres megtisztulást összekötik a harcban vonultak, a sebesültek, az elárvult vagy kenyérkereső nélkül maradt családok nagy érdekeiért való önfeláldozó munkával. Imádkoznunk kell nagy bizalommal s tennünk, áldoznunk, lemondanunk nagy szeretettel, hogy a harcok e véres napjai után nemzetünkre igazán a béke áldásos esztendei virradhassanak.

A zsufolt templom áhítatos közönsége — közöttük sok-sok katona — mély megilletődéssel imádkozott s hallgatta a főpásztor szívhez szóló szavait s a könnyek, amelyek a szemekből hullottak, jelezték, hogy a mag termő talajra talált s jó gyümölcsöket fog teremni.

Az ifjúságot a kegyelmes Püspök Úr már nem találta együtt;

de az itt maradottakat okt. 29-én meggyóntatta és 30-án áldoztatta. Október 28-án fogadta a tanári testület tisztelgését. Az igazgató üdvözlő szavaira, kegyesen válaszolt s a rendkívüli állapottal szemben türelmet ajánlott. Október 30-án a délutáni vonattal székhelyére utazott.

A javító vizsgálatok augusztus 29., 31., továbbá szeptember 2., 3., 11., 16. és 20-ik napjain tartattak meg, mivel főtanhatósági rendelet egész szeptember hóra engedélyt adott a jelentkezés sorrendje szerint a vizsgálatok megtartására.

Az egy tantárgyból bukottak közül 21 elégséges (94 5⁰/₀), 1 elégtelen (4 5⁰/₀), *a két tantárgyból bukottak* közül 12 (100⁰/₀) elégséges eredménnyel tette le a javító vizsgálatot. *Felvételi vizsgát* tett a tanév elején Varga Árpád, a polgári iskola III-ik osztályából a gimnázium IV-ik osztályába átlépő tanuló elégséges eredménnyel és Benedek Géza VIII. oszt. tanuló a görögből jan. 19-én szintén elégséges eredménnyel. *Magánvizsgálatot* tartottunk szeptember 9-én, amikor Cseh Margit tett vizsgát az V. osztályról (jó eredménnyel); január 29-én Weszelovszky Gábor VIII. o. (elégséges); május 8-án Gárda Jenő VIII. o. (elégséges); március 27-én Paál Jenő VIII. o. (egy tárgyból elégtelen); főtanhatósági engedéllyel május 14-én a javító vizsgálaton elégségesre javított; május 11-én Barkóczy Albert összevont magánvizsgálat az V., VI. osztályról (elégséges); május 22-én Barbu Patricius VI. o. (elégséges) és máj. 26-án Lenk Cézár IV. o. (elégséges) és jun. 1-én Lachnitt János a VIII. osztályról elégséges eredménnyel.

Változás a tanári karban. A lefolyt iskolai év elején a vallás- és közoktatásügyi miniszter Úr ő nmlga 112.895—V. sz. alatt *Parvek* Rezső szakvizsgás tanárjelöltet az üresedésben levő egyik magyar-német tanszékre helyettes tanári minőségben alkalmazta. Nevezett tanár állását nem foglalhatta el, mivel mint pót-tartalékos hadbavonult. Tanszékét helyettesítéssel láttuk el; ugy-szintén helyettesítettük *Jaklowszky* Dénes és *Kulcsár* Ferenc hadbavonult tanárok óráit is.

Főigazgató, főtanhatósági látogatások. Kuncz Elek kir. tanácsos, tank. kir. főigazgató úr hivatalos látogatását ápril hó 23—26. napjain tartotta. Látogatása folytán szerzett tapasztalatait, valamint az intézet külső és belső életére kiterjedő észrevételeit

az ápril. 26-ikán tartott értekezleten közölte a tanártestülettel.

Dr. Fejér Gerő tb. kanonok, státusi referens úr szintén meglátogatta az intézetet február hó 1., 2. és 3-án. Megjelent mindenik osztályban, megvizsgálta az igazgatói ügykezelést, finevelő intézetet és 4-én a tanártestülettel értekezletet tartott, melyen észrevételeit közölte a tanári karral.

Tanári tanácskozások. A tanártestület rendes tanácskozásait a tanítás folyama alatt a »Rendtartás«-ban meghatározott időben, rendkívüli tanácskozásait szükség szerint tartotta meg; amazokon a tanításra, nevelésre és fegyelmezésre s az intézet egyéb ügyeire vonatkozó dolgokat intézett el, emezeken pedig felmerült konkrét eseteket tárgyalt és javaslatokat tett.

Igazgatói látogatások. Igazgató a tanítás folyama alatt minden tanár előadását meghallgatta, a tanulók előmeneteléről és viseletéről puhatolózott s ahol intézkedés szükségessége fordult elő, azt megtette.

Tanulmányi állapot. A főgimnázium az erdélyi róm. kath. státus által elfogadott országos tantervhez alkalmazkodott s a nmlgu vall,- és közoktatásügyi miniszterium által kiadott utasításokat követte. Tekintettel az idő rövidségére a lényegtelen adatok és a nélkülözhető olvasmányok mellőzésével igyekezett a tananyag lehető sikeres elvégzését biztosítani és amennyiben szüksége mutatkozott egyes tárgyaknál rendkívüli órák is tartottak. Az ifjak a rendkívüli tárgyak közül az egészségtant tanulták. A tanítás egyfolytában, naponkint délelőtt 8—1 óráig történt.

Valláserkölcsi állapot. A tanári kar szem előtt tartva a mai nehéz időket, a valláserkölcsi állapot fejlesztése, ébrentartása céljából minden rendelkezésére álló eszközt felhasznált avégett, hogy a tanulók a hiterkölcsi felfogásban, az egyházhoz és hazához való törhetlen ragaszkodásukban megerősödjenek.

A tanulóifjuság a tanév kezdete óta mindig részt vett a reggel $\frac{1}{2}$ 8 órakor bemutatott szentmisén, hacsak az időjárás ebben nem gátolta meg. A téli hónapok alatt sem szükködött az ifjuság szentmisében, mert a vasárnapi szentmise meghallgatása reá nézve ekkor is kötelező volt. A templombavonulás előtt vasárna-

ponkint exhortációt hallgattak a tanulók, melyet az alsóbb osztályokban Szabó János vallástanár, a felsőbb osztályokban pedig Kovács János, illetve Fazakas Gáspár paptanárok tartottak. A tanév megrövidítése dacára is az ifjuság négyszer végzett közös szentgyónást és áldozást. A husvétii gyónást megelőzőleg az ifjuság a szokásos lelkigyakorlatokban, a rendkívüli körülmények miatt, — sajnos, — csak annyiban részesülhetett, amennyiben az exhortátorok őket a husvétii gyónást megelőzőleg erre huzamos időn át előkészítették.

A »Mária társulat«, vagy a bolds. Szü zről nevezett ifjusági Kongregáció ő nagyméltósága Gr. Mailáth G. Károly erdélyi püspök úr védőszárnyai alatt, ft. Pál István apát-plébános és Szabó János vallástanár szeretetteljes vezetése mellett az elmúlt évben is szép eredményeket ért el. A heti gyűlések folyamán a praeses többször szolt a kongregánistákhoz a kongregáció céljáról, szervezetéről, a leventék kötelességeiről, majd pedig egész beszédsorozatban fejtegette a szentáldozás szükségét, hasznát, előnyeit stb. Szemlér Ferenc tanár is két izben intézett beszédet Mária leventéihez, melyért fogadja a Kongregációnak azúttal is hálás köszönetét.

A kongregánista ifjak Mária fehér lobogója alatt egy izben résztvettek a hivek által rendezett engesztelő körmenetben, amikor is testületileg levonultak a szerzetesek templomába, hogy ott a hivekkel együtt könyörögjenek Magyarország Nagyasszonyához, mentse meg szegény hazánkat a végpusztulástól. Itt lelkes beszédet intézett a praeses Mária ifjaihoz, melyben hazaszeretetre, az egyházhoz való szívós ragaszkodásra és a fehér lobogó melletti kitartásra buzdította őket. A kongregánisták többször résztvettek a májusi áhitatosságokon is, hogy itt lerójják a Szüz Anya iránt érzett tiszteletüket, köteles hálájokat. A praeses ekkor is szentbeszédet intézett az ifjusághoz és hivekhez. Említésre méltó továbbá, hogy főleg a kongregáció kötelékében levő ifjak többször elvégezték havi, sőt heti gyónásukat is. A kongregáció vezetését a következő magistratus intézte: Védnök: Pál István apát-plébános. Praeses: Szabó János vallástanár. Prefectus: Thott László VIII. o. t. I. Assistens: Römer Endre, VIII. o. t. II. Assistens: Beke András VIII. o. t. Könyvtáros: János Áron VIII.; secretarius: Vass Gáspár VII.; janitor: Molnár Jenő V. o. tanuló.

Fegyelmi állapot. A kellő fegyelem érdekében a tanári testület meg tett mindent, ami csak hatáskörében állott s intézkedéseit a Rendtartás szellemében és utasításai nyomán foganatosította. A tanuló ifjúság magaviselete általában megfelelő volt.

Egészségi állapot. Az egészségi állapot elég kedvező volt. Nagyobb szabású mulasztás vagy számbavehető járványos betegség nem fordult elő a tanulóknál.

Osztályvizsgálatok. A VIII. osztályos tanulók hittani vizsgálatára május 7-én tartatott Pál István apát-kanonok, püspöki biztos úr elnökle mellett, a többi tárgyból szintén folytatólagosan május 7. és 8-án folyt le a vizsgálat. Az 1915. és 1896. években született és a népfelkelési szemlén alkalmasnak talált 19 tanuló közül a kétes előmenetelűekkel osztályvizsgálatot tartottunk márc. 22. és 23. napjain. Akik már tényleges szolgálatban állottak, azok amint szabadságot kaptak, később jelentkeztek a vizsgálatra. A jelentkezettek közül 2 tanuló a vizsgálat alapján két tantárgyból elégtelen osztályzatot érdemelt. Az osztálybizonyítvány kiadatott 19 tanulónak, ezek közül 17 érettségi bizonyítványt nyert. Földes Zoltán, aki a megelőző tanévben a VIII-adik osztályból magánvizsgát tett s aki mint katona végez szolgálatot, a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi miniszterium 19615—1915. V. sz. a. rendeletével engedélyt nyert arra, hogy részére az érettségi bizonyítvány az előirt módoszatok mellett szintén kiadassék. A VIII-iknél alsóbb osztályu tanulók közül mint olyanoknak, akik a népfelkelési szemlén alkalmatlanoknak találtattak szintén kiadatott az illető osztályokról szóló bizonyítvány (VII=1, VI=1.). A nmlgu vallás- és közoktatásügyi miniszterium, 44618—1915. sz. közvetlenül a középiskolák igazgatóságaihoz intézett leiratával elrendelvén a tanévnek május végével történő befejezését, a vizsgálatokat május 15, 17—20. napjain megtartattak és tanévet 22-én »Te Deummal« az I—VII. osztályos tanulókkal befejeztük, a rendelkezésre álló jutalmakat kiosztottuk.

Tanárok háborus előadásai. Intézetünk tanári kara a háborus idők jótékonykodó társadalmi mozgalmából is kivette a maga részét. Tehetségéhez mérten mindenütt ott volt, ahol segí-

teni kellett és segíteni tudott. Szívesen hozott áldozatokat az anyagi segélynyújtás terén s a különböző pénzbeli adományokon kívül havi fizetésének nem csekély hányadát ajánlotta föl a hadbavonultak és itthon maradottak támogatására.

Mikor pedig a helybeli katonai üdülő állomás parancsnoksága fölkerlte, hogy a harctérről sebesülten visszatért üdülő katonák részére ismeretterjesztő előadásokat tartson, a szellemi jótékonykodás munkájára is kész örömmel vállalkozott.

Az előadások a téli hónapokban husvétig bezárólag hétről-hétre folytak le az üdülő katonák barakjában s a vállalkozó tanárok hóban, esőben, sárban is szívesen járták meg a nagy utat, hogy az igazán figyelmes hallgatóságot mulattatva oktassák s tanítva szórakoztassák.

Az üdülő katonák, akiknek száma ebben az időben rendszeren 200—300 között váltakozott, a barak nagy ebédlőjében gyülekeztek az előadásokra s az az érdeklődő, mindig egyforma feszült figyelem, mellyel az egyes előadók szavaira figyeltek, azt a meggyőződést keltette, hogy a tanári kar nem végzett henyé munkát, mikor ezekre az előadásokra vállalkozott.

Előadást tartottak:

Tamás Albert igazgató az általános földrajz köréből 1 előadást.

Embery Árpád, ki mint a Vörös Félhold bizottság alelnöke is rendezett egy jótékonycélú estét, »A nevetés fiziológiája és mi a nevetető«? címmel 2 előadást.

Dr. *Dobos* Ferenc a magyar hadszervezet fejlődéséről 2 előadást.

Szász József »A rómaiak hadviselése« címmel 2 előadást és végül

Szemlér Ferenc »Toldi«-ról és »Toldi estjé«-ről 6 előadást.

Az ifjusági „Baróti Szabó Dávid Önképzőkör“ az 1914—15. isk. évben 41. évébe lépett. Vezetője Szász József főgimn. tanár volt.

A Kör ezen iskolai évben a háborus állapot okozta nehézségek következtében nem működött.

A Kör részére az Élet, Uj Idők és az Udvarhelyi Hiradó c. lapok jártak.

Ösztöndíjas tanulók. Az intézet tanulói közül az 1914—15. tanévben ösztöndíjat élveztek a következő tanulók: Thott László VIII. o. t. Budai Mária Terézia-féle 240 kor., Dobai Ferenc VIII. o. t. Erdélyi kincstári 120 kor., Csiby Ferenc III., Györfi János III. és Györfi József II. o. t. a Jövedéki birság alapból 200—200 kor. Az élvezett ösztöndíjak évi összege: 960 kor.

Tandíjmentesség. a) *Egész tandíjmentesek:* (7052—1914. sz. püsp. leirat, 2988—1914. sz. igazg. tan. határozattal) Beke András, Benedek Géza, Jakab Dénes, Maráth József, Römer Endre, Thott László VIII., Kézsmárki Ferenc, Noll Dezső VII., Balázs Dániel, Bálint Pál, Fazakas Ignác, Mátyás Ábel, Olasz János VI., Fazakas Imre, Hajdu Kálmán V., Paál Gábor, Thott György, Tófalvi János IV., Balázs Imre III., Elekes Dénes, Gál Béla, Spanyol Pál, Vas Dénes II. oszt. tanulók. Összesen: 23.

b) *Féltandíjmentesek:* János Áron, Mantsch József, Máthé Árpád, Ráduly Lajos, Tomcsa Sándor VIII., Benedek József, Petrovay Zoltán VII., József Lajos, Lázár Lajos, Miklósy István, Noll Jenő VI., Gondos Gyárfás, Molnár Jenő. Nagy István, Petrovay Gyula, Tamás Áron V., Asztalos Jenő, Gegő Sándor, Kádebó József, Roboz Árpád, Sándor László, Tragel Géza IV., András Gyula, Bakó Károly, Bartha József, Bálint József, Binder Gyula, Dániel Áron, Köteles Gyula, Petrovay Tibor III., Antal János, Lázár Albert Mihály László II., Benedek Imre, Jancsó Mózes, Jére Ferenc, Kakasi Dénes, Karaba Emil I. oszt. tanulók. Összesen: 40.

A második félévben tandíjmentességét elvesztette: Sándor László IV. o. tanuló.

A tanév folyamán érkezett fontosabb főtanhatósági leiratok: 1. 37577—1914. sz. a. a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter úr ő nmlgának leirata arról, hogy a főgimnázium könyvtára részére 500 kor. utalt ki a Muzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsával szemben való elszámolás kötelezettsége mellett.

2. 2330—1914. ign. sz. a. utasítások a háborus mozgalmak alatt az intézet vezetése és az ezzel kapcsolatos intézkedések tekintetében.

3. 114811—1914. sz. a. a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter úr ő nmlgának leirata arról, hogy az új tanév megnyitásának idejére, módoszataira nézve a t. testület javaslata felterjesztendő.

4. 1607—1914. sz. főig. leirat szerint a Nagyméltóságú Miniszterium megengedi, hogy az 1913—14. tanév végén a VIII. osztályról javító vizsgálat letételére utasított tanulók a vizsgálatot azonnal letehessek s akik az érettségi vizsgálaton egy évre visszavettettek ezen vizsgálat ismétlését megkísérelhessék ha a katonasághoz bevonultak és e célból szabadságoltattak.

5. 5850—1914. püsp. sz. a. a háboru egész idejére kiterjedő hatállyal szigorú miheztartásul utasításokat ad.

6. 6039—1914. püsp. sz. a. a tanítás zavartalan menetének a beállott hadi állapot idejére való biztosíthatása céljából az új tanév megnyitására vonatkozó intézkedések.

7. 6056—1914. püsp. sz. a. értesítés arról, hogy a nmlgu vallás- és közok. Miniszter úr Pawek Rezső szakvizsgás tanárjelöltet az üresedésben levő magyar-német tanszékre helyettes tanárnak kinevezte.

8. 6200—1914. püsp. sz. a. a hadbavonult tanárok polgári illetményeinek megállapítása.

9. 6272—1914. püsp. sz. a. a Főhatóság a tanártestület jegyzőkönyvi javaslatához az iskolai előadásoknak október hó 1-én való megkezdéséhez az előterjesztett indokok alapján hozzájárul.

10. 6373—1914. püsp. sz. a. az 1914. évi XXXVI. t.-c. alapján a tanulói nyugdíjjárulék az eddigi 6 kor. helyett 12 kor. az 1914—15. tanévtől kezdődőleg.

11. 6624—1914. püsp. sz. a. a nem állami tanárok nyugdíj ellátásáról szóló 1914. évi XXXVI-ik t.-c. alapján a tanárok létszámában és illetményeiben beálló változásokról az eddigi két kimutatás helyett évenként három küldendő az országos tanári nyugdíjintézetnek.

12. 1991—1914. főig. sz. leirat szerint a közigazgatási hatóságok utasítást kaptak, hogy az iskolákat csak a végső szükség esetén vonják el rendeltetésüktől.

13. 5074—1914. eln. sz. a. a vallás- és közokt. miniszter úr ő nmlga másolatban megküldi a honvédelmi miniszter rendeletét az 1894. és 1895. évi születésű hadköteleseknek az egyévi önkéntesi kedvezményre való igényük biztosítása érdekében.

14. 7257—1914. XI. 2. sz. a. főhatóság a főgimnáziumunk katonai célokra való lefoglalását tudomásul vette.

15. 2195—1914. sz. főig. leirat az 1876—1898. években született és újból sorozásra álló tanerők felmentése ügyében utasítás.

16. 3300—1914. ign. sz. a. az alapok, alapítványok és egyesületek törzsvagyonához tartozó betétekkel hadi járadék kölcsönkötvények vásárolandók.

17. 7920—1914. püsp. sz. a. a háborus eseményekkel kapcsolatos kulturtörténeti fontossággal bíró ügyiratok a történet kutatás szempontjából megőrzendők.

18. 300—1915. püsp. sz. a. az 1914. évi XXXVI. t.-c. 91-ik §. alapján bejelentendő, hogy a tanári testület tagjai ennek a törvénynek határozmányai alá kívánnak-e tartozni.

19. 913—1915. eln. sz. vallás- és közokt. miniszteri leirat szerint 1895. és 96. években született középiskolai tanulókkal, ha a népfelkelési szemlén alkalmasaknak találtnak, vizsgálat tartandó és érettségi bizonyítvány adandó nekik.

20. 320—1915. főig. sz. a. az igazgató megbízatást nyert, hogy a besorozott VIII-ik osztályos tanulók érettségi bizonyítványainak megállapítása tárgyában tartandó értekezleten a főigazgatót helyettesítse és a bizonyítványokat aláírja.

21. ad 784—1915. (Belügyminiszterium), 983—1915. (Udvarhelym főispánja) sz. a. a m. kir. belügyminiszterium műszaki osztálya megbízást nyert a főgimnáziumi vízvezeték megvizsgálása és a vizellátás kérdésének tanulmányozásáról terv és költségvetés készítése végett.

22. 444—1915. főig. sz. a. a középiskolai adminisztráció egyszerűsítése terén kívánatosnak látszó változtatások elaboratumban feldolgozandók.

23. 1920—1915. püsp. sz. a. a háborus vonatkozásoknak az iskolai Ertesítőben való felsorolásánál kellő tapintatossággal és gondossággal kell eljárni.

24. 2430—1915. püsp. sz. a. az érettségi vizsgálaton a

Státus képviselőjében Pál István apát-plebános úr fog megjelenni.

25. A vallás- és közokt. miniszter Úr ő nagyméltósága 44618—1915. sz. a. rendelete arról, hogy a folyó 1914—15. tanév azokban a középiskolákban, amelyekben a szorgalmi idő két hónapnál nagyobb megrövidülést nem szenvedett, az I—VII. osztályu rendes tanulókra nézve május hó 22-én befejeztessék, május 25—31. napjai pedig a magánvizsgálatokra fordítottassanak.

26. 1145—1915. ign. sz. a. leirat arról, hogy mivel a kultuszminiszter Úr közvetlenül a középiskolák igazgatóságához intézett leiratával elrendelte a tanévnek f. május végével történő befejezését, a keresztjáró napokon a körmeneten való megjelenés kötelezettsége alól a reggeli szokásos misehallgatás mellett a tanári kar és ifjuság kivételesen felmentetik, hogy az ifjuság a vizsgálatokra kellő módon előkészülhessen.

27. 1363—1915. püsp. sz. a. közöltetik, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter ur f. évi 1790. eln. sz. a. azon elvi jelentőségű intézkedést tette, hogy a folyó iskolai év első felében katonai szolgálatra bevonult VIII-ik osztályos tanulók, amint szabadságot kapnak, osztályvizsgára jelentkezhetnek s részükre ennek sikeres letétele esetén érettségi bizonyítvány állítható ki.

28. 1522—1915. püsp. sz. a. közöltetik, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 1668—1915. eln. sz. a. megengedi, hogy az 1895. és 1896. években született s a népfölkelői szemlén alkalmasnak talált oly középiskolai tanulóknak, akik az 1914. évi június, szeptember vagy december hóban tartott érettségi vizsgálaton *egy évre visszavetettek*, — ismétlő érettségi vizsgálatukat még bevonulásuk előtt letehessek.

29. 2848—1915. püsp. sz. a. közöltetik, hogy a tanévzáró intézkedések kizárólagosan a tanulókra vonatkoznak, tehát a tanév további teendői folytatólag elvégzendők.

30. 2947—1915. püsp. sz. a. közöltetik, hogy a nagyméltóságú vallás- és közoktatásügyi Miniszterium a főgimnázium részére 1914. jul. 1-től 40.000 kor. fentartási államsegélyt engedélyezett.

31. 3080—1915. püsp. sz. a. közöltetik, hogy az erdélyi egyházmegye papnövendékei közé felvétetni kívánó ifjakkal a pályázati vizsgálat Gyulafehérvárt jul. 1-én fog megtartatni.

II.

K i m u t a t á s

az igazgató kezelése alatt levő alapítványokról, alapokról és az intézet kebelében működő egyesületek vagyonáról az 1914—15. évi számadás szerint.

Keletkezés éve	A jutalomdíj alapítvány címe	Bevétel		Kiadás	
		kor.	fl	kor.	fl
	A) Jutalomdíj alapítványok.				
1880.	<i>1. Bolla Györgyné-féle alapítvány.</i>				
	1 Alaptőke 1914. jun. 30-án	1262	16	—	—
	2 Kamat	76	86	—	—
	3 Jutalmazásra adatott	—	—	—	—
	Összesen	1339	02	—	—
	Álladék az 1914—15. isk. év végén	1339	02	—	—
1886.	<i>2. Kovács Antal-féle alapítvány.</i>				
	1 Alaptőke 1914. jun. 30-án	416	40	—	—
	2 Kamat	25	32	—	—
	Összesen	441	72	—	—
	Álladék az 1914—15. isk. év végén	441	72	—	—
1868	<i>3. Simó-féle alapítvány.</i>				
	1 Alaptőke 1914. jun. 30-án	129	65	—	—
	2 Kamat	7	86	—	—
	3 Jutalmazásra adatott	—	—	5	—
	Összesen	137	51	5	—
	Álladék az 1914—15. isk. év végén	132	51	—	—

Keletkezés éve	A jutalomdíj alapítvány címe	Bevétel		Kiadás	
		kor.	fil.	kor.	fil.
1888.	4. <i>Daniel Gábor-féle alapítvány.</i>				
1	Alaptőke 1914. jun. 30-án	426	93	—	—
2	Kamat	25	95	—	—
3	Jutalmazásra adatott	—	—	20	—
	Összesen .	452	88	20	—
	Álladék az 1914—15. isk. év végén	432	88	—	—
1891.	5. <i>Az 1889. és 1899 ben jubiláltak által a 25, illetve 35 éves találkozó emlékére tett alapítvány.</i>				
1	Alaptőke 1914. jun. 30-án	517	94	—	—
2	Kamat	31	50	—	—
3	Jutalmazásra adatott	—	—	—	—
	Összesen .	549	44	—	—
	Álladék az 1914—15. isk. év végén	549	44	—	—
1885.	6. <i>Jánosy József-féle alapítvány.</i>				
1	Alaptőke 1914. jun. 30-án	243	75	—	—
2	Kamat	14	82	—	—
	Összesen .	258	57	—	—
	Álladék az 1914—15. isk. év végén	258	57	—	—
1891.	7. <i>Laiber Antal-féle alapítvány.</i>				
1	Alaptőke 1914. jun. 30-án	270	02	—	—
2	Kamat	16	44	—	—
	Összesen .	286	46	—	—
	Álladék az 1914—15. isk év végén	286	46	—	—

Keleke- zés éve	A jutalomdíj alapítvány címe	Bevétel		Kiadás	
		kor.	fil	kor.	fil
1894.	8. Az 1904-ben jubiláltak által a 25 éves találkozó emlékére tett alapítvány.				
	1 Alaptőke 1914. jun. 30-án	210	45	—	—
	2 Kamat	12	78	—	—
	3 Jutalmazásra adatott	—	—	10	—
	Összesen .	223	23	10	—
	Álladék az 1914—15. isk. év végén	213	23	—	—
1896.	9. Gyertyánffy Albert- és Gábor-féle alapítvány.				
	1 Alaptőke 1914. jun. 30-án	245	44	—	—
	2 Kamat	14	71	—	—
	3 Jutalmazásra adatott	—	—	—	—
	Összesen .	260	15	—	—
	Álladék az 1914—15. isk. év végén	260	15	—	—
1904.	10. Erdélyi István-féle alapítvány.				
	1 Alaptőke 1914. jun. 30-án	212	40	—	—
	2 Kamat	12	90	—	—
	3 Jutalmazásra adatott	—	—	10	—
	Összesen .	225	30	10	—
	Álladék az 1914—15. isk. év végén	225	30	—	—
1909.	11. Király Lajos tanár emlékére tett alapítvány.				
	1 Alaptőke 1914. jun. 30-án	328	49	—	—
	2 Kamat	19	98	—	—
	3 Jutalmazásra adatott	—	—	10	—
	Összesen .	348	47	10	—
	Álladék az 1914—15. isk. év végén	338	47	—	—

Kelelke- zés éve	A jutalomdíj alapítvány címe	Bevétel		Kiadás	
		kor.	fil.	kor.	fil.
1904.	12. <i>Farczady K. Lajos-féle alapítvány.</i>				
	1 Alaptőke 1914. jun. 30-án	1054	27	—	—
	2 Kamat	64	17	—	—
	3 Jutalmazásra adatott	—	—	20	—
	Összesen .	1118	44	20	—
	Álladék az 1914—15. isk. év végén	1098	44	—	—
1905.	13. <i>Bálint Gábor-féle alapítvány.</i>				
	1 Alaptőke 1914. jun. 30-án	209	68	—	—
	2 Kamat	12	72	—	—
	3 Javadalmazásra adatott	—	—	10	—
	Összesen .	222	40	10	—
	Álladék az 1914—15. isk. év végén	212	40	—	—
1905.	14. <i>Török Albertné Zeyk Lenke-féle alapítvány.</i>				
	1 Alaptőke 1914. jun. 30-án	483	93	—	—
	2 Kamat	29	43	—	—
	3 Segélyezésre kiadatott	—	—	20	—
	Összesen .	513	36	20	—
	Álladék az 1914—15. isk. év végén	493	36	—	—
1908.	15. <i>Tamás Albert jub. alapítvány.</i>				
	1 Alaptőke 1914. jun. 30-án	586	68	—	—
	2 Kamat	35	70	—	—
	3 Jutalmazásra adatott	—	—	—	—
	Összesen .	622	38	—	—
	Álladék az 1914—15. isk. év végén	622	38	—	—

Keletkezés éve	A tulajdondíj alapítvány és az alapok címe	Bevétel		Kiadás	
		kor.	fil.	kor.	fil.
1908.	16. Szabó Antal IV. oszt. tanuló emlékére tett alapítvány.				
	1 Alaptőke 1914. jun. 30-án	102	44	—	—
	2 Kamat	6	21	—	—
	3 Jutalmazásra adatott	—	—	5	—
	Összesen .	108	65	5	—
	Álladék az 1914—15. isk. év végén	103	65	—	—
1913.	17. Tamás Albertné és fia Andor emlékére tett alapítvány.				
	1 Alaptőke 1914. jun. 30-án	319	02	—	—
	2 Kamat	19	41	—	—
	Összesen .	338	43	—	—
	Álladék az 1914—15. isk. év végén	—	—	—	—
1898.	18. Zálkg. int. és betéti ptár oszt. alap.				
	1 Alaptőke 1914. jun. 30-án	1568	07	—	—
	2 Kamat	95	46	—	—
	3 Segélyezésre adatott	—	—	20	—
	Összesen .	1663	53	20	—
	Álladék az 1914—15. isk. év végén	1643	53	—	—
	B) Alapok.				
	1. Zene alap.				
1868.	1 Alaptőke 1914. jun. 30-án	6434	98	—	—
	2 Kamat	376	59	—	—
	3 Hadikölcsön-kötvény (4000 K.) I. részlet	—	—	1100	—
	Összesen .	6811	57	1100	—
	Álladék az 1914—15. isk. év végén	5711	57	—	—

Keletkezés éve	Az alapok és az intézet kötelékében működő egyesületek vagyona címe	Bevétel		Kiadás		
		kor.	fl.	kor.	fl.	
1897.	<i>2. Ifjusági segélyző alap.</i>					
	1	Alaptőke 1914. jun. 15-én	699	15	—	—
	2	Kamat	42	57	—	—
		Összesen .	741	72	—	—
	Álladék az 1914—15. isk. év végén	741	72	—	—	
1886.	<i>3. Ifj. Segélyző könyvtár.</i>					
	1	1. Alaptőke 1914. jun. 30-án	2114	01	—	—
	2	2. Kamat	123	23	—	—
	3	3. Hadikölcsön kötvény (2000 K) I. részlete	—	—	550	—
		Összesen .	2237	24	550	—
	Álladék az 1914—15. isk. év végén	1687	24	—	—	
1894.	<i>4. Butorrongálás.</i>					
	1	Alaptőke 1914. jun. 30-án	582	20	—	—
	2	Betét	65	26	—	—
	4	Kamat	37	73	—	—
		Összesen .	685	19	—	—
	Álladék az 1914—15. isk. év végén	685	19	—	—	
1893.	<i>5. Tintapénz.</i>					
	1	Alaptőke 1914. jun 30-án	648	86	—	—
	2	Kamat és mult évi maradvány	57	27	—	—
		Összesen .	706	13	—	—

Keletkezés éve	Az alapok és az intézet kötelékében működő egyesületek vagyona	Bevétel		Kiadás		
		kor.	fil.	kor.	fil.	
1900.	C) Az intézet kebelében működő egyesületek vagyona.					
	1. <i>Önképzőkör.</i>					
	1	Alaptőke 1914. jun. 30-án	1081	11	—	—
	2	Kamat és tagsági díjből	62	79	—	—
	3	Kiadás	—	—	50	—
		Összesen .	1143	90	50	—
		Álladék az 1914—15. isk. év végén	1093	90	—	—
	1. <i>Kirándulási alap.</i>					
	1	Alaptőke 1914. jun. 30-án	2781	26	—	—
	2	Kamat	163	55	—	—
3	Hadikölcsön kötvény (2000 korona) I. részlet	—	—	550	—	
	Összesen .	2944	81	550	—	
	Álladék az 1914—15. isk. év végén	2394	89	—	—	
3. <i>Mária-társulat.</i>						
1	Alaptőke 1914. jun. 30-án	380	84	—	—	
2	Kamat és egyéb bevétel	23	16	—	—	
	Összesen .	404	—	—	—	
	Álladék az 1914—15. isk. év végén	404	—	—	—	

III.

Az intézet felszerelése.

I. Tanári könyvtár gyarapodása. Mivel főhatóságunk a háborus időre való tekintettel a legnagyobb takarékoszágra intett: könyvtárunk gyarapítására a folyó tanévben nagyon csekély összeget fordíthattunk. Az állam is a múlt tanévi 1000 korona helyett csak 500 korona segílyt utalt ki beszerzésekre. A gimnázium épülete a háboru kitörése óta katonai célokra van lefoglalva, s a háborus hangulaton kívül ez a körülmény is kedvezőtlenül hatott a könyvtár látogatottságára. A múlt év február 8-tól kezdve — mikor a könyvtár a közönség részére megnyilt — december 31-ig mindössze 17-en vették igénybe, kik 79 izben 309 munkát kölcsönöztek ki 369 kötetben. Legnagyobb részök — 288 mű 343 kötetben — szépirodalmi volt.

Könyvtárunk a folyó tanévben ajándék, vétel, tagilletmény és az államsegélyből vásárolt munkák útján gyarapodott.

Ajándék. Fontes Rerum Transylvanicarum. Tomus IV. Kegyelmes Püspök Úrtól. — Magyarország közoktatásügye az 1912. évben. Révai nagy lexikon X., XI. kötetei. A vall. és közokt. miniszteriumtól. — A magyarországi fürdők és források képes ismertetése. Az országos balneologiai egyesülettől. — A muzeumok és könyvtárak országos tanácsának XII. jelentése 1913. évi működéséről. Az országos tanácstól. — Sándor J.: Az Emke új-jászervezése kérdéséhez. Az Emkétől.

Vétel. Ambrus Z.: Színházi esték. — Andor J.: A tanítónő. — Cholnoky V.: Kaleideszkop. — Fieber H.: Modern művészet. — Freisingi Ottó: I. Frigyes császár tettei. — G. Györy I.: Angolok. — Kosztolányi D.: Modern költők. — Locke: Gondolatok

a nevelésről. — Osztrák—Magyar öröskönyv. — Politikai Magyarország IV. k. — Prohászka O.: Világosság a sötétségben. — Rudnyánszky Gy.: Mária dalok. — Takáts S.: Régi magyar aszszonyok. — Toma I.: Élet és irodalom. — Tömörkény I.: Egyszerű emberek.

Tagilletmény. E. Boutroux: Tudomány és vallás a jelenkori philosophiában. — Pulszky F.: Kisebb dolgozatai. — Szücsy J.: Bajza József. — Walter P.: Görög tanulmányok. — Magy. Tud. Akadémia Almanachja 1915-re. A Magyar Tudományos Akadémiától. — Márosi A.: A természet élete. — Hévey Gy.: Vázlatok a katolikus missziók életéből. — Dr. Takács M.: Az evangélium bölcelete. A Szent István Társulattól. — Dr. Ortway T.: Mária, II. Lajos magyar király neje. A Magyar Történelmi Életrajzok kiadóhivatalától. — Herman O.: A magyar pásztorok nyelvkinccse. A Kir. Magy. Természettudományi Társulattól.

A könyvtár részére a következő folyóiratok jártak: Akadémiai értesítő, Archeologiai értesítő, Állattani közlemények, Botanikai füzetek, Budapesti Szemle, Egyetemes philologiai közlöny, Erdély, Ethnográfia, Földrajzi közlemények, Földtani közlöny, Herkules, Irodalomtörténet, Irodalomtörténeti közlemények, Juventus, Katolikus Szemle, Katonás nevelés, Die Kunst, Magyar chemiai folyóirat, Magyar Figyelő, Magyar Filozófiai társaság közleményei, Magyar középiskola, Magyar Kultura, Magyar nyelv, Magyar nyelvőr, Magyar paedagogia, Magyar társadalomtudományi szemle, Matematikai és phisikai lapok, Matematikai és természettudományi értesítő, Művészet, Néptanítók lapja, Nyelvtudományi közlemények, Országos középiskolai tanáregyesületi közlöny, Religio, Századok, Szent Gellért, A tenger, Természettudományi közlöny, Tornaügy, Uránia, Zeitschrift für mathematischen und naturwissenschaftlichen Unterricht.

A könyvtár gyarapodása a régi forrásokból 31 munka 32 kötetben, 219 korona értékben. A 40 folyóirat értéke 411 korona 40 fillér. Könyvkötésért fizettünk 48 koronát.

Az 500 kor. államsegélyből a következő szépirodalmi és ismeretterjesztő műveket szereztük be:

Szépirodalmiak: Beöthy Zs.: Ráskay Lea. — Endrődi S.: Kuruc nóták. — Lengyel M.: Kuruc énekek. — Szabolcska M.:

Dalok hazulról. — Radó A.: Angol költőkből. — Bán Al.: Finn költőkből. — Bán Al.: A Kalevalából. — Csiky G.: A nagymama. — Herczeg F.: A három terstőr. — Tóth Ede: A kintornás család. — Lessing G. E.: Bölcs Náthán. — Ibsen H.: A népgyűlölő. — Ibsen H.: Nóra. — Abonyi L.: A fonó krónikája, — A mi nótáink, — Árvalányhaj, — Pásztortűz. — Ambrus Z.: Álomvilág, — Őszi napsugár, — A gyanu. — Ávar Gyula: Névtelen hősök. — Baksay S.: Dáma. — Bársony Ist.: Szól a puska, — Tréfás történetek, — Vadász történetek. — Benedek Elek: Apró történetek, — Bárány felhők, — Egy budapesti fiu naplójából, — Kis mama könyve, — Történetek öreg emberekről, — Várhegyi Zoltán. — Berczik Á.: A figyelmes férj, — Ügyetlen udvarló. — Biró L.: Elbeszélések. — Böngérfi J.: Harc a szabadságért. — Eötvös K.: Tünetmények, — A Bakony, — A balatoni utazás vége. — Gaál M.: Három kenyeres pajtás. — Gárdonyi G.: Átkozott józanság, — Az öreg tekintetes, — Két Katica-bogár, — Két menyasszony, — Pökolyék. — Gyarmathy Zs.: Kalotaszegi bokréta, — Zudorék. — Herczeg F.: Arianna, — A fehér páva, — A napváros, — Szabolcs házassága. — Jakab Ödön: Komédiák. — Kaffka M.: Süppedő talajon. — Kanizsai F.: A cserebogár. — Kóbor T.: Hamupipőke ő nagysága, — Ki a Ghattóból. — Kozma Andor: Humoros historiák, — Vig elbeszélések, — Csudadolgok. — Krúdy Gyula: Hét szilvafa, — Nyiri csend, — Andráscsik örököse. — Lengyel Laura: Egy leány. — Lőrinczy Gy.: Megtépett fészkek. — Makai B.: Hegyen völgyön. — Mikszáth K.: A Noszti fiu esete Tóth Marival, — A tekintetes vármegye, — A tót atyafiak, — Az apró gentri és a nép, — Kisértet Lublón, — Különös házasság, — Öreg szekér, fakó hám. — Móricz Zsigm.: Csitt-csatt. — Nagy Endre: A birsai vándorforrás. — Nógrádi L.: Elbeszélések. — Pekár Gyula: A Szerechenek összeesküvése. — Petelei I.: Az élet. — Rákosi V.: A buzsáki királyság, — Kis emberek világa, — Őszi termés. — Szabóné Nogáll J.: A nagyobbik leány. — Sebők Zs.: Elbeszélések. — Szemere Gy.: Magyar virtus. — Szikra: Judit. — Tömörkény: Napos tájak. — Vas Gereben: Jurátus élet, — II. József császár kora Magyarországon. — Vértesi Arn.: Istenért és a szabadságért. —

Werner Gy.: Besztercei diákok. — Zsoldos L.: Vica regénye. — Caine Hall: A tékozló fiu. — Castle Ágn. és Eg.: Rockhurst, a vig cimborá. — Dickens: Dombey és fia, — Kis Dorrit. — Eliot György: Romola. — Hope—Antony: Peggi, a kotnyeles. — Poe. Allan Edg.: Rejtelmes történetek. — Jakobsen J. P.: Lyhne Niels, Grubbe Mária. — Balzac H.: A számárbőr. — Cherbuliez V.: Miss Reval. — Daudet Alph.: A kis Izé. — Feuillet Okt.: Szibill története. — Hugó Viktor: A nyomorultak. — Theuriat Andr.: Vad lilium. — Verne Gyula: Névtelen család, — Sándor Mátyás, — Antifer mester kalandjai, — Észak a Dél ellen. — Keller Gottfr.: Zöld Henrik. — Kieland L. F.: Garman és Worse. — Csehov Antal: Elbeszélések, — Falusi asszonyok. — Potapenko N. J.: A maga emberségéből. — Tolsztoj L.: Népies elbeszélések. — Turgenyev: Az ötödik kerék, — A diadalmas szerelem dala. — Gopcsa L.: Örmény regék. — Alarcon: A botrány. — Valdes Arm. Pal.: A tudós családja.

Ismeretterjesztők: Wlassics Gy.: Deák Ferenc. — Balla I.: Edison. — Görgey Arthur: Életem és működésem Magyarországon az 1848. és 49. években. — Angyal Dávid: Gyulai Pál. — Gyöngyösi L.: Mikszáth Kálmán. — Rousseau: Kisebb műveiből, — Az emberek közötti különbségek. — Berneker E.: Tolsztoj élete. — Wilkins A. F.: Római régiségek. — Sebestyén Gy.: Az Árpádok története. — Church J. A.: Római élet Cicero korában. — Jászi Oszkár: Művészet és erkölcs. — Schopenhauer: Életbölcselet. — Smiles Sámuel: Takarékoság. — György Aladár: Magyarország. — Bert Pál: Ázsiai és ausztráliai utazások. — Cholnoky Jenő: A sárkányok országából. — Bertl Pál: Afrikai utazások. — Thott Rezső: Északafrikai kikötők. — Vanderheyem J.: Husz hónap Abessziniában. — Becsky L.: Amerikába és vissza. — Ifj. Hegedüs S.: Az óriások világa. — Nansen Fr.: Éjen és jégen át. — Oberle K.: Schackleton délsarki expedíciója. — Szádeczky L.: Konstantinápoly és magyar emlékei. — Szivós Béla: A Hajduság, — Debreczen és a Hortobágy. — Csapody—Gerlóczy: Egészségtan. — Osváth Alb.: Egészségügyi tanácsadó. — Braidwood: Anyák tanácsadója. — Preisich K.: Az angolkórság. — Nagy Ernő: Magyarország közjoga. — Bernát I.: Agrárpolitika.

Összesen 151 mű 178 kötet és füzetben, 484 korona 70 fillér értékben. Ezek bekötéséért fizettünk 113 korona 30 fillért. Az 500 koronán felüli kiadást a tavalyi maradványból fedeztük.

Dr. Dobos Ferenc a tanári könyvtár őre.

II. Az ifjúsági könyvtár gyarapodása. a) *Ajándék utján*: Dr. Lángné: Hulló csillagok, 4 K. Dr. Láng István úr ajándéka.

b) *Vétel utján*: Élet c. folyóirat 20 K. — Zászlónk c. folyóirat 2 K.

Részletfizetés a Kelemen D. és Társa cégnek az 1907-ben rendelt Jókai és Verne-féle művekért: 70·10 K. — Részletfizetés a »Karrierek« könyvkiadó hivatalának: 24 K.

c) 10 K *tagsági díj* címén a Szent István Társulattól: Dr. Takács Menyhért: Az evangélium bölcelete; 1 K. — Hévey Gyula: Vázlatok a kath. missziók életéből: 1 K. — Marosi Arnold: A természet élete: 2 K. — Katholikus szemle c. folyóirat: 10 K.

Az ifj. könyvtár jelen tanévi gyarapodása eszerint: 4 mű, 4 kötetben 8 K értékben és 3 folyóirat 32 K értékben.

Az ifj. könyvtár a szükség szerint esetről-esetre a tanuló ifjúság rendelkezésére állott. A kivett könyvek száma: 225. Az olvasásban különös súlyt helyeztünk a kötelező olvasmányok céltudatos és az ismereteknek mindent kimerítő felhasználására. E tekintetben a VI—VIII. osztályú tanuló fejtettek ki sok komolyságra és törekvésre valló buzgalmat.

Az ifj. könyvtárnak a 21891—1913. sz. nméltgu vall.- és közokt.-ügyi miniszt. rendelet szellemében rendezett jelenlegi állománya mintegy 1060 mű 2136 kötetben.

Szász József, az ifjúsági könyvtár őre.

III. Klassz. filológiai muzeum. A folyó iskolai évben új beszerzés nem történt.

Fazakas Gáspár, a gyűjtemény őre.

IV. Természetrizsi szertár. 1. *Állattani gyűjtemény*: A múlt iskolai év végén volt 1958 darab 4390 K értékben.

2. *Növénytani gyűjtemény*: A múlt iskolai év végén volt 1283 drb 755 K értékben.

3. *Ásványtani gyűjtemény*: A múlt iskolai év végén volt 1109 drb 952 K 20 f. értékben. A gyűjtemény gyarapításához hozzájárultak ajándék útján igen szép példányokkal: Máthé István főesperes úr Abrudbányáról és Székely Károly nyug. bányamezőmérnök Kapnikról.

Kulcsár Ferenc a szertár őre.

V. *Vegytemény szertár*. A folyó isk. évben nem gyarapodott.

Kulcsár Ferenc, a szertár őre.

VI. *Természettani szertár*. A folyó tanévben új beszerzés nem történt.

Jancsó Béla, a szertár őre.

VII. *Történelmi- és földrajzi szertár*. A folyó isk. évben nem gyarapodott.

Frölich Ottó, a szertár őre.

VIII. *Rajzszertár*. A rajzszertár részére az 1914—15. év folyamán nem történt új beszerzés. Áll 1209 darabból 2105 K. értékben.

Spanyár Pál, a szertár őre.

IV.

A rendes tárgyak tananyaga.

— A tanterv és utasítás szerint. —

I. Vallástan.

I. osztály. K. k.: Nagyobb katekizmus. Heti 2 óra.

Tanár: Szabó János.

II. osztály. K. k.: Pokorny E., Ó-szövetségi bibliai történetek. Kis katekizmus. Heti 2 óra.

Tanár: Szabó János.

III. osztály. K. k.: Pokorny E.: Új-szövetségi bibliai történetek. Heti 2 óra.

Tanár: Szabó János.

IV. osztály. K. k.: Pokorny E., A róm. kath. egyházi szer-tartások kézi könyve. Heti 2 óra.

Tanár: Szabó János.

V. osztály. K. k.: Matuszka Mihály, Katholikus keresztény hittan. Heti 2 óra.

Tanár: Szabó János.

VI. osztály. K. k.: Matuszka Mihály, Katholikus keresztény erkölcsstan. Heti 2 óra.

Tanár: Szabó János.

VII. osztály. K. k.: Aubermann Miklós, Egyháztörténelem. Heti 2 óra.

Tanár: Szabó János.

VIII. osztály. K. k.: Uhlyárik Jenő, Apologetika vagy a kath. vallás alapigazságainak védelme. Heti 2 óra,

Tanár: Szabó János.

II. Magyar nyelv és irodalom.

I. osztály. K. k.: Bartha József dr.: Magyar nyelvtan VI. jav. kiadás; Prónai Antal dr.: Magyar olvasókönyv IV. kiadás. Heti 5 óra. — Olvasmányok: *A) Prózaiak:* A jávorfáról. Az okos leány. A jótanácsok. A kívánságok. A halál és a vénasszony. Népmondák Krisztus kinszenvedéséről. Attila, Isten ostora. Attila Itáliában. Attila halála és birodalmának bomlása. A fehér ló mondája. Lehel kürtje. Botond. Szent István király. Szent Gellért. László, Európa vezére. Az alföldi puszta. A Szent Anna tava és környéke. *B) Költőiek:* Krisztus és a madarak. Szent László. Szülőföldem. Rege a csodaszarvasról. A Tisza. Pusztacsárda. *C) Könyv nélküliek:* Szülőföldem szép határa. Kis konyhóba vágyom... Fekete kenyér. Füstbe ment terv. Anyám tyúkjá. Nyelvtan. Az egyszerű mondat és nevei. A mondat és beszédrészek. Helyesírás. 5 írásbeli dolgozat.

Tanár: *Kovács János.*

II. osztály. K. k.: Bartha József: Magyar nyelvtan VI. kiadás; Prónai Antal: Magyar olvasókönyv III. kiadás. — Heti 5 óra. — Olvasmányok: *A) Prózaiak:* A fiatal daru. A csikó és anyja. A tücsök és hangya c. mesék; A kecskekörmök. Galamboskő. Veneturné vára c. mondák; A kolozsvári bíró. A koldus gyermek. Bandi c. elbeszélések: A magyar tenger. Mátyás király Gömörben. A vargainas. A keresztes hadjáratok. A tatárok és betörésük. Szt. Erzsébet és Szt. Margit. Nagy Lajos és a nápolyi hadjáratok. Hunyadi János. Mátyás király menyegzője. Leírások, útirajzok. *B) Költőiek:* Kont. Hunyadi halála. A jó öreg korcsmáros. A magyar nyelv. Hymnus. *C) Könyv nélkül tanultak:* Szózat. Isten. A rab. Szegény asszony könyve. Jó öreg korcsmáros. A magyar nyelv és Hymnus c. költeményeket. Nyelvtan: Az összetett mondat, ragok és névutók használata, szóképzés. — Iskolai írásbeli dolgozat kéthetenként.

Tanár: *Szabó János.*

III. osztály. K. k.: Bartha József dr.: Rendszeres magyar nyelvtan a III. osztály számára, III. javított kiadás. Prónai Antal dr.: Magyar olvasókönyv a III. osztály számára, II. kiadás. Heti 4 óra. Olvasmányok: *A)* Prózaiak: A garabonciás diák. A mohácsi ütközet. II. Rákóczi Ferenc gyermekkora, felkelése, halála. Deák Ferenc és a kiegyezés. Kedves atyafiak. A Tisza. Lóvásár. A magyar nemzeti fa. Égszakadás. *B)* Költőiek: Pókainé. Csátában. Családi kör. *C)* Könyv nélküliek: Csátában. Fiamnak. Fohászkodás. A hazáról. Stella maris. *D)* Házi olvasmányok: Kisfaludy K. és Mikszáth K. válogatott kisebb elbeszélései. Írásbeli dolgozat havonként egy, összesen 4. Tárgya: az olvasmányok tartalma és az olvasmányok alapján való fogalmazás.

Tanár: *Jancsó Béla.*

IV. osztály. K. k.: Bartha József dr. és Prónai Antal dr.: Stilisztika. Heti 4 óra. Havonként egy, felváltva házi és iskolai dolgozat. — Tananyag a tanterv szerint. Iskolai olvasmányok a könyvben levő mesék, példák, anekdoták, leírások, erkölcsrajzok, jellemzések és költemények. Arany János »Toldi«-ja, bő magyarázatokkal. Könyv nélkül: Toldi I. ének és Előhang. A magyarokhoz.

Tanár: *Szász József.*

V. osztály. K. k.: Bartha József dr. és Prónai Antal dr.: Rhetorika, II. Kiadás. Heti 3 óra. Havonként 1 írásbeli dolgozat, összesen 9. Iskolai olvasmányok: Jókai M.: A Tisza áradása. Herman O.: A magyar halász. Tömörkény I.: A beteg bognár. Gyulai P.: Arany és Petőfi, Arany Toldi trilogiája. Mikszáth K.: Drégely. Pázmány P.: Mint kell Isten igéjét gyümölcsözően hallgatni. Kossuth L. beszéde a haderő megajánlása ügyében. Deák F. beszéde a felirati javaslatról. Vaszary K. milleniumi beszéde. Xenophon: Sokrates a testvéri egyetértésről. Kölcsey F.: Isten és a haza szeretete. Bartha M.: A kereszt jelentősége. Könyv nélkül: Both bajnok özvegye. Az élő szobor. Isten és a haza szeretete.

Tanár: *Frölich Ottó.*

VI. osztály. K. K.: Bartha—Prónai: Poétika, a VI. osztály

számára, II. kiadás. Prónai Lajos dr.: Drámai olvasmányok a VI. osztály számára. Heti 3 óra. Olvasmányul szolgáltak a Poetika szemelvényei, Arany balladái; a Coriolanus; a francia, német és magyar dráma Ismertetése kapcsán a Kérők. Kötelező házi olvasmányok: Balassi, Csokonai, Berzsenyi, Vörösmarty, Arany, Tompa és Petőfi lírai költeményei s Vörösmarty Cserhalomja; Kisfaludy K.: Irene és Csalódások. Könyv nélküliek. A bojtár, A hegedű, Falu végén kurta kocsmá, Fohászkodás, Megnyugvás, Antigone beszéde, Coriolanusból Volumnia beszéde fiához. Írásbeli havonként egy készült, összesen 9. Ezek közül 4 iskolai, 5 házi.

Tanár: *Kovács János.*

VII. osztály. Tankönyv: Prónai Antal dr.: A magyar irodalom története olvasókönyvvel, I. rész. Heti 3 óra. Olvasmányok: A tankönyv szemelvényein kívül Zrínyi: Szigeti veszedelme, s Katona Bánk bánja. Könyv nélküliek: Halotti beszéd (első fele). Írásbeli dolgozat havonként egy készült, összesen 4.

Tanár: *Szász József.*

VIII. osztály. K. k.: Dr. Prónai Antal: A magyar irodalom története II. k. Heti 3 óra. Havonként egy írásbeli dolgozat, összesen 3. Közös olvasmány volt a tankönyv szemelvényein kívül Madách: Az ember tragédiája.

Tanár: *Szász József.*

III. Latin nyelv és irodalom.

I. osztály. K. k.: Fodor—Székely. Lieber Sexti III. kiadás. Heti 6 óra. — Fordítottuk az olvasókönyv I.—X. XII., XXII., XXIV., XXXI., XXXII. és XXXV. számú latin olvasmányait s a velük kapcsolatos magyar szövegeket. — A nyelvtanból tárgyaltuk a névragozást, a melléknevek osztályozását, fokozását, a határozók képzését, a számneveket, névmásokat; a cselekvő igeragozás minden alakját, praepositio-

kat. Iskolai írásbeli dolgozat hetenkint egy, összesen 5. Tárgyuk: magyar mondatok fordítása latinra a szerzett nyelvtani ismeretek és szókincs felhasználásával.

Tanár: *Kovács János.*

II. osztály. K. k.: Fodor—Székely: Liber Sexti. Heti 6 óra. — Fordították az I—V., VII., X., XXVI. sz. latin s ezeknek megfelelő magyar olvasmányokat. Könyv nélkül tanulták az I., V. sz. alatt közölt latin olvasmányokat. Nyelvtanból tanulták az i- és mássalhangzós tövek genusát; a szenvedő igeragozást, az álszenvedő és félig álszenvedő, rendhagyó, hiányos és személytelen igéket, az olvasmányokban előforduló igék a verbo-it megfelelő csoportosításban, az összes igeneveket s ezek alkalmazását is főbb vonásokban. Iskolai írásbeli dolgozat havonként egy, összesen: 4. Tárgyuk magyar mondatok fordítása a szerzett szókincs és nyelvtani anyag felhasználásával.

Tanár: *Szász József.*

III. osztály. K. k.: Fodor—Székely: Liber Sexti, II. kötet, II. kiadás. Heti 6 óra. Olvasmányok: 6., 8., 10., 11., 13., 14. 28. és 41. számú latin és 1., 2., 4., 5., 14., 15., 16., 17., 19., 29., 30., 41., 42. és 52. számú magyar szövegek. Költőiek: 22., 23., 25. számú mesék. A nyelvtanból az I—II. oszt. anyagának ismertetése után az olvasmányokkal kapcsolatos tudnivalókat tanulták. Iskolai írásbeli dolgozat havonként 1, melynek tárgya magyar szöveg latinra fordítása volt a szerzett nyelvtani ismeretek begyakorlására.

Tanár: *Fazakas Gáspár.*

IV. osztály. K. k.: Fodor—Székely: Liber Sexti, II. kötet, II. kiadás. Heti 6 óra. — Fordítottuk Ovidiusnak Metamorphoseon libri XV. c. művéből a világ négy korszakáról szóló részleteket; C. Julius Caesarnak Commentarii de bello Gallico c. művéből pedig azokat a fejezeteket, amelyek általában Galliáról és lakosairól, a gallokról, a germánokról, Caesarnak a helvetiusokkal vívott harcairól szólnak. Könyvünk magyar olvasmányai közül az 1., 2., 6., 26. 40. számúakat. — Könyv nélkül tanultak részeket a vizözönről szóló szemelvényből. — Nyelvtanból tár-

gyaltuk az egész mondattant, különös gondot fordítva arra, hogy a tárgyalt mondattani fejezetek olvasmányainkkal szoros kapcsolatban álljanak. — Iskolai írásbeli dolgozat havonként egy, összesen 4. Tárgyuk: magyar összetett mondatok fordítása.

Tanár: Szász József.

V. osztály. K. k.: Cicero »de imperio Gn. Pompei« c. beszéde. Magyarázta Zsámboki Gyula. 2. Szemelvények Ovidius műveiből. Magyarázta Dr. Csengeri János. Heti 6 órában. A) Költői olvasmányok: A »Metamorphoseon libri«-ből: Niobe. A »Fasti«-ből: Romulus és Remus kitevése. A Lupercalia eredete. A város alapítása. A Fabiusok veszte. Arion. B) Prózaik: Az Oratio Pompeiana. Írásbeli dolgozatok havonként.

Tanár: Fazakas Gáspár.

VI. osztály. K. k.: Kalmár Elek: Szemelvények Titus Lívius római történetéből IV. kiadás. Cserép József: Szemelvények P. Vergilius M. Aeneiséből IV. kiadás. Heti 5 óra. Fordítottuk az Aeneisből az I. ének 1—209 sorait és a II. éneket bő szemelvényekben. Liviusból: Hannibal átkelése az Alpokon, A trasumenusi és cannei csata. Írásbeli dolgozat havonként 1.

Tanár: Fazakas Gáspár.

VII. osztály. K. k.: Szemelvények: P. Vergilius Maro Aeneiséből. — C. Sallustius Crispus De coniuratione Catilinae. *Olvasmány*: Vergilius Aeneiséből az V. és VI. könyv, bő szemelvényekben. De coniuratione Catalinae. Írásbeli dolgozatok havonként: Magyarról latinra és viszont.

Tanár: Fazakas Gáspár.

VIII. osztály. K. k.: Wirth Gyula: Szemelvények Qu. Horatius Fl. műveiből, II. kiadás. Gyomlai Gyula: Szemelvények P. Cornelius Tacitus műveiből, III. kiadás. Horváth-Wagner: Római régiségek, VI. k. Heti 4 óra. — Tárgyalás anyagát képezték: Hor. Carm. I. 1., 3., 4., 11., 22., 24., 34.; II. 3., 10.; III. 1., 2. Satirarum: I. 1.; II. 250—270., 295—365. — Tacitus Annaleséből szemelvények. A régiségtan rendszeres átisméltése, irodalomtörténet. — Havonként 1 írásbeli dolgozat.

Tanár: Kovács János.

IV. Görög nyelv és irodalom.

V. osztály. K. k.: Maywald József Görög nyelvtana, V. kiadás és Görög gyakorló és olvasókönyve, I. rész, IV. kiadás. — Heti 5 óra. — Az olvasókönyv 1—5., 7—13., 15—29., 31—39., 41—44., 47—63. sz. olvasmányainak szemelvényes fordításával kapcsolatban tárgyaltuk a hangtant, a névragozást, a melléknevek fokozását, a névmásokat, a számneveket, a tematikus igék ragozását. Iskolai írásbeli dolgozat havonként egy, összesen: 4. Tárgyuk: magyar mondatok fordítása görögre. Memoriter pár gnóma és az Üdvözlégy görögül.

Tanár: *Embery Árpád.*

VI. osztály. K. k.: Maywald József: Görög nyelvtan, V. kiadás, Görög gyakorló és olvasókönyv, II. rész, IV. kiadás. — Heti 5 óra. — Fordítottuk az olvasókönyv 1—6., 41—44 és 46. sz. olvasmányait. Az anthológiát egészen kivéve Anakreont. Memoriter a Miatyánk és Hiszekegy görögül a rendhagyó igék begyakorlására. — Nyelvtanból tárgyaltuk a μ végű igéket, az ω -végű igék V—VIII. osztályát. — Iskolai írásbeli dolgozat havonként egy, összesen: 4. Tárgyuk: magyar mondatok fordítása görögre.

Tanár: *Embery Árpád.*

VII. osztály. K. k.: Kempf József: Szemelvények az Iliásból, II. kiadás. Dávid István Herodotos művéből való szemelvények, IV. kiadás. Heti 5 óra. Homeros Iliásából olvastuk az I—II. éneket, Herodotosból pedig a marathoni ütközet, a thermopylai csata. Salamis szemelvényekben. Kambyses Aegyptomban. Dareios királlyá választása. Könyv nélkül tanulták: az Iliásból az 1—7., Herodotosból a thermopylainál esettek és Herodotos sírfeliratait, azonkívül a Homeros nevéhez fűződő hagyományok, az eposok sorsa, a homerosi kérdés, az Iliás énekeinek tartalma, az Iliás chronológiája, az Iliás helyrajza, az ó ion nyelvjárás sajátosságai, homéri állam, versenyjátékok, hadügy. A herodotosi történetírás jellemző sajátosságai, Herodotos életrajza, munkája. Havonként egy iskolai írásbeli dolgozat; tárgya: fordítás magyarról görögre és viszont, összesen: 4.

Tanár: *Embery Árpád.*

VIII. osztály. K. k.: Csengeri János dr.: Sophokles Antigonéja. Kemenes József Odysseiája. Heti 4 óra. Az Odysseiából olvastuk az 1. ének 1—250. sorait, az Antigonéból az 1—600. sorokat. Az olvasottakkal kapcsolatban tárgyaltuk a homerosi kor műveltségét, erkölceit, szokásait, vallási nézeteit, az eposz énekeinek tartalmát, a szerkezetet; az Odipusz mondát, az Antigone tartalmát, a szerkezetet; az Antigone tartalmát; a görög tragoedia fejlődését, a tragikus triász tagjait, a színházi régiségeket. Havonként egy iskolai írásbeli dolgozat; tárgya: fordítás magyarból görögre és viszont, összesen 4.

Tanár: *Embery Árpád.*

V. Görög nyelv helyett választott irodalmi tanulmányok.

V. osztály. K. k.: Csengeri János dr.: Homeros Iliasa; Badics Ferenc: Magyar irodalmi olvasmányok. — Heti 3 óra. — Homeros Iliasa bő szemelvényekben, a homeroszi reáliák rendszeres összefoglalása az olvasmányok alapján; Tinódi: Buda veszéséről; Gyöngyösi, Cserei és Apor műveiből szemelvények, az írók életrajza, a műfaji sajátosságok összeállítása. Félévenként egy házi dolgozat.

Tanár: *Dobos Ferenc dr.*

VI. osztály. K. k.: Badics F. dr.: Magyar irodalmi olvasókönyv, II. kiadás. Csiky: Antigone. Losonczy: Elektra. Schill. S. Görög irodalomtörténet. Heti 3 óra. Félévenként egy házi írásbeli dolgozat. Szemelvények a görög és magyar klasszikus, költészetből, különösen Tyrtaios Mimmermos, Theognis, Simonides, Anakreon, Sappho, Alkaios, Archilochos, Pindaros, Bachilides, B. Szabó Dávid, Rajnis, Révai, Virág, Kazinczy, Bacsányi, Berzsenyi, Kölcsey, Csokonai s Vörösmarty, jambikus, trochaikus, daktilikus költeményeiből. Sophokles: Antigonéja és Elektrája. A görög költészet története. Elegikus és jambikus költészet, dráma.

Tanár: *Frölich Ottó.*

VII. osztály. K. k.: Badics Ferenc dr.: Magyar irodalmi

olvasókönyv, III. rész; Szilasi; Szemelvények Thukydidesből; Schill; Görög irodalomtörténet; Heti 3 óra. Félévenként egy házi dolgozat. Olvasmányok: Thukydides bő szemelvényekben, továbbá Kazinczy, Szalay, Horváth M., Kölcsey, Kossuth, Széchenyi I. gr. és Deák F. műveiből.

Dobos Ferenc dr.

VIII. osztály. K. k.: Péterfy—Gyomlay—Alexander: Szemelvények Platon és Aristoteles műveiből, V. k. Schill Salamon: A régi görög irodalom története, IV. k. Zsámboki Gyula: A görög művészet kiválóbb alkotásainak ismertetése, K. k. Heti 2 óra. Félévenként egy írásbeli házi dolgozat. — A görög bölcsészet fejlődése. Sokrates védekezése. Kriton, vagy a kötelességről. Az állam keletkezése. A négy sarkalatos erény. Aristoteles élete. Aristoteles ethikája. A görög szobrászat fejlődése a legrégebb időktől Pheidias, Praxitelés és Lysippos korán át a teljes hanyatlásig. Isten szobrok, athléta szobrok, nagy emberek szobrai. Valami a görög festészetről és színházról.

Tanár: *Frölich* Ottó.

VI. Német nyelv és irodalom.

III. osztály. K. k.: Orosz Alajos: Német olvasó és gyakorló könyv teljes nyelvtannal. I. rész. — Heti 4 óra. — Havonként egy iskolai írásbeli dolgozat. Olvasmányok: Die Schule, Das Haus, Das Familienleben, Der menschliche Körper, Das Jahr.

Tanár: *Szemlér* Ferenc.

IV. osztály. K. k.: Orosz Alajos: Német olvasó és gyakorló könyv teljes nyelvtannal. Heti 3 óra. Havonként egy iskolai írásbeli dolgozat. — Prózai olvasmányok: Die Boten des Todes, Der Greis und der Jüngling, General York. — Költői olvasmányok: Der tote Soldat, Das Amen der Steine, Der betrogene Teufel. A költeményeket beemléztük.

Tanár: *Szemlér* Ferenc.

V. osztály. K. k.: Orosz Alajos: Német olvasókönyv és Német stílusgyakorlatok. Heti 3 óra. Havonként egy iskolai dol-

gozat. Olvasmányok : A) Prózaiak : Ekkchards Bericht, Ehre das Alter, der Stelzfuss, Sankt Peter mit der Greiss. Der heilige Johannes, Treu bis in den Tod, Die Frennde in der Not, Der gekreuzte Dukaten, Unsere Zugvögel. B) Költőiek : Die Schatzgräber, Die Mutter lag im Totenschrein, Der reichste Fürst, Ungarisches Heldentum, Beherzigung, Der gute Kamerad, Lied eines Armen. Hoffnung. — A költemények egy részét emléztük.

Tanár : *Szemlér* Ferenc.

VI. osztály. K. k. : Orosz Alajos : Német olvasókönyv és Német stílusgyakorlatok. Heti 3 óra. Havonként egy iskolai írásbeli dolgozat. — Prózai olvasmányok : Trinkspruch des deutschen Kaisers, Bismarks Reise in Ungarn; Leonidas, Horatius Cocles, Mucius Scaevola, Regulus. — Költőiek : Der Sanger, Die Bürgschaft, Der Ring des Polykrates, Erbkönig, Die Sonne bringt es an den Tag, Die Wallfahrt nach Kevlaar, lírai szemelvények. A költemények egy részét emléztük.

Tanár : *Szemlér* Ferenc.

VII. osztály. K. k. : Radványi Teofil dr. : Német irodalmi olvasókönyv; Orosz Alajos : Német stílusgyakorlatok; Goethe—Weber : Hermann und Dorothea. Heti 3 óra. Havonként egy isk. írásbeli dolgozat. — Prózai olvasmányok : Die erste Blütezeit der deutschen Literatur (emlézve), Inhalt des Niebelungenliedes, Das Gudrunlied, Inhalt des Gudrunliedes, Das Kunstepos, Die Artus-sage, Die Gralsage, Inhalt aus Parsival, Der Minnegesang, Walter von der Vogelweide, Die zweite Blüte der deutschen Literatur (emlézve). Klopstock (emlézve) Lessing (emlézve), Wieland, Bürger. Aus Laokoon. — Költői olvasmányok : Hermann und Dorothea, Aus dem Niebelungenliede, Gudrunliede, Walthers Dichtungen, Lessings Epigrammen und Fabeln.

Tanár : *Szemlér* Ferenc.

VIII. osztály. K. k. : Radványi Teofil dr. : Német irodalmi olvasókönyv, IV. r. Schiller—Heinrich : Wilhelm Tell. Orosz Alajos : Német stílusgyakorlatok. Heti 3 óra. Havonként egy iskolai írásbeli dolgozat. — Prózai olvasmányok : Schiller, Goethe, Az újabbkori német irodalom. — Költői olvasmányok : Wilhelm Tell

(az V. felvonás magánolvasmány), Das Lied von der Glocke. Bő szemelvények Goethe, Schiller, Lenau és az újabb német írók lirájából.

Tanár: *Szemlér* Ferenc.

VII. Történelem.

III. osztály. Hetenként 3 óra. Tankönyv Ujházy L.: A magyar nemzet története I. rész. A magyarok története a mohácsi vészig.

Tanár: *Dobos* Ferenc dr.

IV. osztály. Hetenként 3 óra. Tankönyv: Ujházy L.: A magyar nemzet története, II. rész. A magyarok története a mohácsi véstől az 1867. évi koronázásig. Magyarország és Ausztria politikai földrajza.

Tanár: *Flórich* Ottó.

V. osztály. Hetenként 3 óra. Tankönyv: Szölgyémi F. dr.: Egyetemes történelem, I. rész. Ó-kor. A keleti népek. Görögök és rómaiak története a nyugatrómai birodalom megdüléséig.

Tanár: *Dobos* Ferenc dr.

VI. osztály. Hetenként 3 óra. Tankönyv: Szölgyémi F. dr.: Egyetemes történelem, II. rész. A középkor történelme egészen és az új-kor történelme a veszfáliai békéig.

Tanár: *Dobos* Ferenc dr.

VII. osztály. Hetenként 3 óra Tankönyv: Szölgyémi F. dr.: Egyetemes történelem, III. rész. Az új-kor történelme a veszfáliai békétől 1871-ig. A nevezetesebb államok politikai földrajza.

Tanár: *Dobos* Ferenc dr.

VIII. osztály. Hetenként 3 óra. Tankönyv: Dr. Jászai Rezső: Magyarország oknyomozó története. A magyarok oknyomozó története a legrégebb időktől 1867-ig.

Tanár: *Dobos* Ferenc dr.

VIII. Földrajz.

I. osztály. K. k.: a) Márki S. dr.: Földrajz, I. rész. Magyarország földrajza. V. kiadás. b) Kogutowicz M.: Földrajzi atlasz, III. kiadás. Heti 3 óra.

Tanár: *Frölich* Ottó.

II. osztály. K. k.: a) Márki S. dr.: Földrajz, II. rész. A föld öt része. b) Kogutowicz M.: Földrajzi atlasz, II. rész. Heti 3 óra.

Tanár: *Dobos* Ferenc dr.

III. osztály. K. k.: a) Márki S. dr.: Földrajz, IV. kiadás. b) Kogutowicz M.: Földrajzi atlasz, III. kiadás. c) Mihalovits B.: A fizikai és matematikai földrajz elemei.

Tanár: *Luckhaub* Gyula dr.

IX. Természetrájz.

I. osztály. K. k.: Ormándy M. dr.: Természetrájz a gimn. és reálisk. I. o. számára. Heti 2 óra.

Tanár: *Spanyár* Pál.

II. osztály. K. k.: Ormándy M. dr.: Természetrájz a gimn. és reálisk. II. o. számára. Heti 2 óra.

Tanár: *Spanyár* Pál.

IV. osztály. K. k.: Dr. Sztérényi—Szalóky a Növénytan Középiskolák negyedik osztálya számára, IV. javított kiadás. Heti 3 óra.

Tanár: *Tamás* Albert.

V. osztály. K. k.: Roth—Vangel dr.: Az állattan alapvonalai. Középiskolák felső osztályai számára. V. kiadás. Heti 3 óra.

Tanár: *Tamás* Albert.

VI. osztály. K. k.: Roth dr.—Hankó V. és Dr. Melczer G.: Ásványtan és kémia a gimnáziumok VI. osztálya számára. Heti 3 óra.

Tanár: *Tamás* Albert.

X. Természettan.

VII. osztály. K. k.: Vörös Cyrill dr.: Kísérleti természettan, II. kiadás. Heti 4 óra. Mechanika, hangtan és fénytán.

Tanár: *Luckhaub* Gyula dr.

VIII. osztály. K. k.: Vörös Cyrill dr.: Kísérleti természettan, II. kiadás. — Heti 4 óra. — Hőtan. Elektromosság és mágnesség. A kosmograpia elemei.

Tanár: *Jancsó* Béla.

XI. Matematika.

Számтан I—III., algebra IV., algebra és geometria V—VIII.

I. osztály. K. k.: Gidró Bonifác: Közönséges számтан, I. rész, IV. kiadás. — Heti 4 óra. — Havonként egy iskolai írásbeli dolgozat, összesen: 9.

Tanár: *Luckhaub* Gyula dr.

II. osztály. K. k.: Gidró Bonifác: Közönséges számтан, II. rész, III. kiadás. Heti 4 óra. Havonként egy iskolai írásbeli dolgozat, összesen: 4.

Tanár: *Jancsó* Béla.

III. osztály. K. k.: Gidró Bonifác: Közönséges számтан, III. rész, IV. kiadás, — Heti 3 óra. — Havonként egy iskolai írásbeli dolgozat, összesen: 9.

Tanár: *Luckhaub* Gyula dr.

IV. osztály. K. k.: Borosay Dávid: Algebra, V. kiadás. Heti 3 óra. Havonként egy iskolai írásbeli dolgozat, összesen: 4.

Tanár: *Jancsó* Béla.

V. osztály. K. k.: Borosay Dávid: Algebra, V., kiadás és Borosay Dávid: Geometria, I. rész, III. kiadás. Heti 3 óra. Havonként egy iskolai írásbeli dolgozat, összesen: 4.

Tanár: *Luckhaub* Gyula dr.

VI. osztály. K. k.: Borosay Dávid: Algebra, V. kiadás és Borosay D.: Geometria, III. kiadás. Heti 4 óra. Havonként egy iskolai írásbeli dolgozat, összesen : 4.

Tanár: *Jancsó Béla.*

VII. osztály. K. k.: Borosay Dávid: Algebra, V. kiadás. Borosay Dávid: Geometria, II. rész, II. kiadás. — Heti 3 óra. — Havonként egy iskolai írásbeli dolgozat, összesen : 4.

Tanár: *Luckhaub Gyula dr.*

VIII. osztály. K. k.: Borosay Dávid: Algebra, V. kiadás. Borosay D.: Geometria, II. rész, II. kiadás. — Heti 2 óra. — Havonként egy iskolai írásbeli dolgozat, összesen : 4.

Tanár: *Jancsó Béla.*

XII. Rajz.

Rajzoló geometria I—II. o. rajz. geom. és szabadk. rajz III—IV. o., görögpótló rajz V—VIII.

I. osztály. K. k.: Huszka J.: Rajzoló geometria. Heti 1 óra. Geometriai rajzok készítése az elméleti órákon feldolgozott tananyag alapján, heti 2 óra.

Tanár: *Spanyár Pál.*

II. osztály. K. k.: Huszka J.: Stereometria. Heti 1 óra, Geometriai rajzok készítése heti 2 óra.

Tanár: *Spanyár Pál.*

III. osztály. K. k.: Huszka J.: Konstruktív planimetria. Geometriai rajzok készítése kéthetenként 2 órában. Szabadk. rajzból: Kézügyesítő gyakorlatok. Edény alakok, használati tárgyak rajzolása, körvonalban természet után. Ékítmények rajzolása, nagy fali lapminták után. Kéthetenként 2 órában.

Tanár: *Spanyár Pál.*

IV. osztály. K. k.: mint a III. osztályban. Geometriai rajzok készítése, kéthetenként 2 órában. Szabadk. rajzból: Másolás, nagyítás kézi lapminták után. Természetes falevelek rajzolása.

Ezekből összeállított szalagdísz tervezése. Szabadon választott edényalak önálló díszítése.

Tanár: *Spanyár Pál.*

V. osztály. Heti 2 óra. Ismert testek s ezekből összeállított testcsoportok rajzolása természet után, a látszatnak megfelelően. Ókori (egyiptomi, görög, római) műemlékek bemutatása a képzőművészet fejlődési, a reájuk vonatkozó rövid műtörténeti magyarázatokkal kapcsolatban.

Tanár: *Spanyár Pál.*

VI. osztály. Heti 2 óra. Testcsoportok, használati tárgyak, domború díszítmények rajzolása term. után. Középkori műemlékek: épületek, szobrok, mozaik-, üveg- és miniatúr képek, fal- és oltár képek bemutatása és ismertetése hű reprodukciók nyomán.

Tanár: *Spanyár Pál.*

VII. osztály. Heti 2 óra. Természet köréből vett tárgyak, virágok, lepkék, bogarak, madarak rajzolása és festése term. után. Újkori műemlékek, valamint néhány modern festmény bemutatása, kérdésekkel és magyarázatokkal kísérve.

Tanár: *Spanyár Pál.*

VIII. osztály. Heti 2 óra. Állati- és emberi koponyák rajzolása. Fej rajzolása gipszminták és természet után. A jelesebb magyar művészek műveinek bemutatása és ismertetése a reájuk vonatkozó rövid műtörténeti és esztétikai magyarázattal kapcsolatban.

Tanár: *Spanyár Pál.*

XII. Böleseleti előtan.

VIII. osztály. K. k.: Hajdu T. dr. és Zoltványi I. dr.: Lélektan és gondolkodástan. Heti 3 óra.

Tanár: *Embery Árpád.*

Magyar írásbeli tételek a négy felső osztályban.

V. osztály. 1. A tavasz örömei. 2. Mindent a hazáért (szónoki beszéd.) 3. Városunk és környéke.

VI. osztály. 1. A csodásság a »Zrinyiász«-ban. 2. A ballada sajátosságai Arany Ágnes asszony és Kund Abigel c. műveiben. 3. A magyar dal.

VII. osztály. 1. A hazafias líra fejlődése a kolostori irodalom és a hitújítás korában. 2. A kurucköltészet. 3. Berzsenyi óda költészete. 4. A »Bánkbán« jellemei.

VIII. osztály. 1. Széchenyi eszméi. 2. Arany és Petőfi. 3. Az ember tragédiájának méltatása.

Rendkívüli tárgyak.

1. **Egészségtan.** Heti 2 óra. — Tankönyv: Fodor J. dr.: Egészségtan.

Tanár: *Imreh* Domokos dr.

V.

Tanári kar.

1. **Tamás Albert**, világi; a főgimnázium igazgatója; okl. tanár a természetrajz-, vegytan- és tornából; tanította a természetrajzot a VI. osztályban. Heti óráinak száma 3. Tanít 32 év óta.

1. **Soó Gáspár** igazgató, nyugdíjban.

3. **Bodosi Lajos** r. tanár, nyugdíjban.

4. **Daróczi János** r. tanár, nyugdíjban.

5. **Dobos Ferencz dr.**, világi; okl. tanár a történelemből és földrajzból; a történelemnek a III., V., VII., a görögpótlónak az V., VII., a földrajznak a II. osztályban rendes tanára; a tanári könyvtár őre. Heti óráinak száma 18. Tanít 10 év óta.

6. **Embery Árpád**, világi; okl. tanár a latin- és görög nyelvből; tanította az V., VI., VII., VIII. oszt. a görögöt és VIII. oszt. bölcseletet. Heti óráinak száma 22. Tanít 29 év óta.

7. **Fazakas Gáspár**, erd. egyházmegyei áldozó pap; okl. tanár a magyar- és latin nyelvből; a III. osztály főnöke; a latin nyelvnek a III., V., VI., VII. osztályban rendes tanára. Heti óráinak száma 22. Tanít 15 év óta.

8. **Frölich Ottó**, világi; okl. tanár a földrajzból és történelemből; V. osztály magyar nyelv, II. oszt. földrajz, IV., VI., VIII. oszt. történelem, VI., VIII. oszt. görögpótló rendes tanára. Heti óráinak száma 20. Tanít 11 év óta.

9. **Gáspár Balázs**, r. tanár, nyugdíjban.

10. **Jaklovsky Dénes**, világi; okl. tanár a latin- és görög nyelvből, okleveles gyorsírás tanár, tartalékos m. kir. honvédhadnagy. Tanít 7 év óta. Hadbavonult.

11. **Jancsó Béla**, világi; okl. tanár a mennyiségtan és természettanból; tanította a mennyiségtant a II., IV., VI. és VIII. osztályban, a természettant a VIII. osztályban és a magyar nyelvet a III. osztályban. A VIII. osztály főnöke. Heti óráinak száma 21. Tanít 7 év óta.

12. **Jánosy Péter**, r. tanár, nyugdíjban.

13. **Kovács János**, erd. egyházmegyei áldozó pap; okl. tanár a magyar- és latin nyelvből; a latin nyelvnek az I., VIII., a magyar nyelvnek az I. és VI. osztályban rendes tanára. Heti óráinak száma 18. Tanít 21 év óta.

14. **Kulcsár Ferenc**, világi; okl. tanár a vegytan, természetrajz és földrajzból. A természetrajzi- és vegytani szertár őre. Tanít 11 év óta. Hadbavonult.

15. **Luckhaub Gyula dr.**, világi; okl. tanár a mennyiségtan és természettanból, okleveles gyorsírás tanár; tanította a mennyiségtant az I., III., V., VII. osztályban, a természettant a VII. osztályban, a földrajzot a III. osztályban. A VII. oszt. főnöke, a rendes értekezletek jegyzője. Heti óráinak száma 19. Tanít 11 év óta.

16. **Pavek Rezső**, világi, a magyar- és német nyelv helyettes tanára; hadbavonult.

17. **Spanyár Pál**, világi; okl. tanár a szabadkézi- és mér-tani rajzból; tanította a tajzoló geometriát az I—IV-ig, a szabadkézi rajzot V—VIII-ig, a természetrajzot az I—II. osztályban, a II. oszt. főnöke, a rajzszertár őre. Heti óráinak száma 22. Tanít 17 év óta.

18. **Szabó Ferenc**, világi; okl. tornatanár; a tornaszertár őre. Tanít 5 év óta. Hadba vonult.

18. Szabó János, erd. egyházmegyei áldozópap; a vallás-tannak az I—VIII. osztályban okl. rendes tanára. A felsőbb osztályosok exhortátora. Heti óráinak száma 16. Tanít 9 év óta.

19. Szász József, világi; okl. rendes tanár a magyar- és latin nyelvből; a IV. osztály főnöke, az ifjusági könyvtár őre, a módszeres értekezletek jegyzője s az önképzőkör vezetője. Tanította a latin nyelvet a II. és IV., a magyar nyelvet a IV., VII. és VIII. osztályban, heti 22 órában. Tanít 8 év óta.

20. Szemlér Ferenc, világi; okl. rendes tanár a magyar- és német nyelvből. Tanította a német nyelvet és az irodalmat a III—VIII. osztályban. Heti óráinak száma 19. Tanít 17 év óta.

21. Varga Sándor, r. tanár, nyugdíjban.

22. Imreh Domokos dr., világi; vármegyei közpórházi igazgató főorvos; az egészségtannak a VII. osztályban okl. rendes tanára, heti 2 órában. Iskolai orvos. Tanít 13 év óta.

Intézeti alkalmazottak. Könczey István, fűtőházi- és vízvezetéki szerelő, hadbavonult; Ilyés Alajos, Ilyés Lajos iskolaszolgák utóbbi hadbavonult; Dénes Zsigmond, fűtőszolga.

A tanárok társadalmi és irodalmi működése.

1. Embery Árpád, Udvarhelyvármegye törvényhatóságának virilis tagja; egyháztanácsos és iskolaszéki tag; az erd. róm. kath. irodalmi társulatnak, az udvarhelymegyei gazdasági és közmívelődési egyesület választmányi, az országos tanáregyletnek rendes, a székely dalárdának, a patronage egyesületnek, az iparos önképzőkörnek és népnevelési egyesületnek pártoló tagja; a városi tisztviselői körnek örökös, a vármegyei vadásztársaságnak választott elnöke; az állami tisztviselők országos egyesülete helyi

körének társelnöke; a munkásgimnázium alelnöke; a Vörös Félhold városi bizottságának ügyvezető alelnöke; a székelyudvarhelyi róm. kath. egyházközség státusgyűlési képviselője; volt országgyűlési képviselő. Elnöki megnyitó, alkalmi beszédek, versek mellett lyceális előadást tartott a háborúval kapcsolatos lelki betegségekről.

2. **Frölich Ottó**, egyháztanácsos, iskolaszéki tag. Udvarhelyvármegye törvényhatóságának tagja.

3. **Luckhaub Gyula dr.**, a »Monatshefte für Mathematik und Physik«-ben megjelent »Beiträge zur geom. Interpretation der qu. und Hermiteschen Formen« c. értekezése. Az Oltáregyletnek, a ker. Tanári körnek pénztárosa. A keresk. tanonciskola és a női ker. szaktanfolyam óraadó tanítója.

4. **Szemlér Ferenc**, egyháztanácsos, iskolaszéki tag; a székelyudvarhelyi iparos- és tanonciskola felügyelőbizottságának tagja, a főgimnázium tanárkarának státusgyűlési képviselője. Szabadelőadásokat tartott az intézeti ifjúság Mária-Kongregációjának ülésén. Ünnepi beszédet mondott Brassóban a női Kongregáció jubiláris ünnepségén, gyászbeszédet az északi harctéren hősi halált halt volt tanítványunk Soó László orvosnövendék temetésénél. Cikkeket irt a Brassói Ujlap-ba és az Udvarhelyi Híradó-ba. A női kereskedelmi szaktanfolyam óraadó tanítója.

5. **Tamás Albert**, Udvarhelyvármegye törvényhatóságának és Székelyudvarhely város képviselőtestületének tagja; státusgyűlési képviselő, iskolaszéki tag és az egyházközség pénztárosa. Szabadelőadást tartott az Iparos Önképzőkörben a robbanó anyagok és azoknak hadászati-, ipari- és technikai alkalmazásáról.

VI.

Az ifjuság érdemsorozata.

Rövidítések magyarázata: Az erkölcsi viselet jelzésénél: 1 = jó, 2 = szabályszerű, 3 = kevésbé szabályszerű. Az előmenetel jelzésénél: 1 = jeles, 2 = jó, 3 = elégséges, 4 = elégtelen.

Egyéb rövidítések: g. k és g. kath. = görög katolikus, g. kel. = görög keleti, ref. = református, ág. ev. = ágostai evangélikus, unit. = unitárius, ism. = ismétlő, m. = magántanuló.

I. osztály.

A tanuló neve	Vallás	Magyar	Latin	Földrajz	Természettud.	Mennyiségtan	Mértan	Magaviselet	Általános osztályz.
Aczél Kálmán	3	3	4	3	3	3	4	2	4
Balló Gábor	2	3	3	3	2	3	1	3	3
Barabás Áron	1	3	3	3	3	3	3	2	3
Barabás Ferenc	2	3	3	3	3	3	3	1	3
5 Barabás Jenő	2	3	3	3	3	3	3	1	3
Barkóczy Jenő	3	3	4	3	3	3	3	2	4
Beldovits Emil	1	2	2	2	2	2	3	1	2
Benedek Imre	1	2	3	3	2	2	1	1	3
Binder István ág. ev.	1	3	3	3	2	2	2	1	3
10 Borbély Gábor	1	3	3	2	3	3	2	2	3
Ferenczy János	2	1	1	1	1	1	1	1	1
Gál Albert	2	2	3	3	2	3	3	1	3
Györfy Lajos ism.	3	3	3	3	3	3	3	2	3
Jancsó Mózes Károly	1	2	2	2	2	2	2	1	2
15 Jankovits Géza	2	3	3	2	2	2	3	2	3

A tanuló neve	Vallás	Magyar	Latin	Földrajz	Természettan	Mennyiség	Mértan	Magaviselet	Általános osztályz.
Jére Ferenc	2	3	3	2	3	2	3	1	3
Józsa Sámuel	1	2	3	2	2	3	2	1	3
Kakasi Dénes ev. ref.	1	2	2	1	1	2	1	1	2
Karaba Emil gör. kel.	3	2	2	2	3	3	3	1	3
20 Koronkay Ferenc	2	2	2	2	2	2	1	1	2
Maksay Ákos	3	2	3	3	3	3	3	1	3
Mihálovits Gusztáv ism.	3	3	3	3	3	3	2	1	3
Nagy László	2	1	2	2	2	2	2	1	2
Pap András	1	2	3	3	3	3	3	1	3
25 Pál János	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Popp Jenő gör. kel.	3	3	3	2	3	3	3	1	3
Tassaly János	1	2	2	1	1	2	1	1	2
Török József	2	3	3	4	3	4	3	1	4
Zimmerer Vilmos	2	2	3	3	3	3	3	1	3

Kimaradtak: Kádár Ambrus, Reck Jenő, Sinkovits Géza, Steiner Károly.

II. osztály.

A tanuló neve	Vallástan	Magyar	Latin	Földrajz	Természettan	Mennyiségtan	Rajzoló mértan	Magaviselet	Általános osztályoz
Antal János	1	2	3	1	2	2	3	1	3
Barabás Antal	1	1	2	3	2	2	3	1	3
Both Jenő	3	3	4	4	3	4	4	1	4
Bruck Ottó	3	3	2	3	2	3	3	1	3
5 Csucsi Károly	1	2	3	2	3	3	4	1	4
Daró István	1	2	3	2	2	3	3	1	3
Dragomán Domokos	1	1	1	2	1	1	1	1	1
Elekes Dénes	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Fazakas István	1	1	2	2	1	1	1	1	2
10 Fábián István	1	1	3	2	2	2	3	1	3
Gál Béla	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Györffy József	3	3	4	3	2	3	3	1	4
Hackl András	2	3	3	4	3	3	3	1	4
Hozó András	3	3	4	4	3	4	4	1	4
15 Jakab Pál ism.	2	3	4	3	2	3	3	1	4
Kapdebó Sándor	1	1	2	2	1	2	2	1	2
Katona Béla	2	3	3	3	3	3	3	1	3
Lázár Albert	1	1	1	2	1	1	2	1	2
Mihály László	1	1	2	2	1	2	2	1	2
20 Mihály Sándor	1	2	3	3	3	3	3	1	3
Olasz Antal	2	2	2	3	3	2	3	1	3
Orbán János ism.	2	3	3	3	3	3	3	1	3
Ramaseder Ödön	2	3	3	3	3	3	3	1	3
Spanyár Pál	1	1	1	1	1	1	1	1	1
25 Tófalvy Antal	1	2	3	3	3	3	3	1	3
Török Ádám	2	3	3	3	2	3	3	1	3

Kimaradtak: Bertalan Géza, Józsa Pál magánt., Sebestyén Endre, Simon Árpád, Vas Dénes.

III. osztály.

A tanuló neve	Vallás	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Mennyiségtan	Rajz, geometria	Magaviselet	Általános osztályv.
	Antal János	3	3	4	4	4	4	4	3	2
Andrási Gyula	1	1	1	1	1	1	2	2	1	2
Ambrus Pál	1	2	2	1	2	2	2	2	2	2
Balázs Imre	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5 Barabás János	2	3	3	3	2	3	3	3	1	3
Bakó Károly	1	2	2	2	1	1	2	2	1	2
Bartha Elemér	3	3	3	3	3	3	3	3	1	3
Bartha József	1	2	2	1	2	1	2	3	1	2
Bálint József	1	1	2	1	1	1	1	2	1	2
10 Berg Antal	3	3	2	3	4	3	3	2	1	4
Binder Gyula ev. ref.	2	3	3	2	3	3	3	2	2	3
Blájer Ernő	3	3	3	3	2	3	3	2	1	3
Csiby Ferenc	1	2	2	1	2	2	2	2	1	2
Dániel Áron	1	1	2	1	2	2	2	2	1	2
15 Demeter Balázs	3	3	4	3	3	3	4	3	2	4
Donáth László	2	3	2	2	2	2	3	1	2	3
Göller Frigyes	3	2	3	3	3	3	3	2	2	3
Györffi János	3	3	3	3	3	3	3	3	1	3
Kókay Károly	1	2	2	2	3	2	3	3	1	3
20 Kovács János	2	3	4	3	3	3	3	3	1	4
Kovács Pál	2	3	3	2	2	2	3	3	1	3
Köteles Gyula	1	2	1	2	2	1	2	2	1	2
Mártinovits Rezső	2	3	3	2	3	2	3	3	2	3
Pál Elek	2	3	3	2	2	3	3	3	1	3
25 Petrovay Tíbor	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Popp Livius György gör. kel.	2	2	2	2	3	2	2	3	1	3
Ramaseder Károly	3	3	4	3	3	3	3	3	1	4
Soó Dénes	2	3	3	3	3	3	3	3	1	3
Schlosser Ernő Vilmos ág. ev.	3	3	2	3	4	2	3	3	1	4
30 Székely Károly	2	3	3	3	2	2	3	2	1	3

A tanuló neve	Vallás	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Földrajz	Mennyiségtan	Rajz, geometria	Magaviselet	Általános osztályz.
Tassaly László	3	3	3	3	3	3	3	3	2	3
Ungváry László	2	3	3	2	2	2	3	2	1	3
Vajda Lajos	2	3	3	3	2	3	3	3	1	3
Weigel Lajos ev. ref.	3	3	3	2	4	3	3	3	1	4
35 Zakariás Andor	2	3	2	3	3	3	3	2	2	3

Kimaradt: Szász Ferenc.

A tanuló neve		Vallástan	Magyar	Latin	Német	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Mértan	Magaviselet	Altalános osztályz
		Szolga Gábor	2	3	3	3	3	3	3	3	3
Thott György	1	1	2	2	1	1	2	2	2	1	2
Tófalvi János	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
30 Trigel Géza	2	3	3	3	3	3	2	2	2	1	3
Varga Árpád	3	3	3	2	3	2	3	3	3	1	3

Kimaradt: Jakab Gáspár ism, Lakatos Simon, Lukács István.

V. osztály.

A tanuló neve	Vallás	Magyar	Latin	Görög	Görögpótló irod.	Szabadvézi rajz	Német	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Magaviselet	Általános osztály
Csepreghy János	3	2	3	—	2	3	3	2	3	3	1	3
Deáky Vidor	3	4	4	—	4	3	4	4	3	4	1	4
Dobay Miklós	3	3	3	3	—	—	2	3	3	3	1	3
Fazakas Imre	1	1	1	1	—	—	1	1	1	2	1	1
5 Ferenczy Jenő	1	2	2	—	1	1	3	1	2	3	1	3
Fülöp Albert	2	2	2	2	—	—	2	3	3	3	1	3
Gondos Gyárfás	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1	1
Hajdu Kálmán	1	1	1	1	—	—	1	1	1	2	1	1
László Ferenc	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1	1
10 Macskásy László	2	3	3	—	2	3	3	2	3	3	1	3
Martinovits Gerő	2	2	3	—	2	2	3	2	3	3	1	3
Mihalovits Sándor	3	3	3	—	3	1	3	3	3	4	1	4
Miklós Károly	2	2	2	—	1	2	2	2	3	3	1	3
Molnár Jenő	1	1	1	1	—	—	1	1	2	1	1	1
15 Nagy István	2	1	2	2	—	—	2	1	2	2	1	2
Papp Endre	2	3	3	—	3	3	3	3	2	3	1	3
Petrovay Gyula	2	1	2	2	—	—	2	2	1	1	1	2
Székelyhidy Géza	2	2	3	—	1	3	3	2	2	3	1	3
Tamás Áron	1	1	1	1	—	—	1	1	1	2	1	1
20 Tassaly Lajos	3	3	3	—	1	2	3	2	2	3	1	3
Wéber András	2	3	3	—	3	3	2	3	2	3	1	3

Kimaradt: Gotia Miklós g. kel.

VI. osztály.

A tanuló neve	Vallás	Magyar	Latin	Görög	Görögpótló irod.	Szabadkézi rajz	Német	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Magaviselet	Általános osztályz.
Ambrus Domokos	2	2	3	—	2	1	3	3	2	3	1	3
Balázs Dániel	1	1	2	1	—	—	1	1	1	2	1	2
Balázs Gábor	2	2	2	—	2	2	2	2	2	2	1	2
Barbu Patricius mt. g. kath.	3	2	3	2	—	—	1	2	2	2	—	3
5 Barkóczy Albert mt.	3	3	3	—	3	3	3	3	3	3	—	3
Bálint József ism.	1	1	2	—	1	2	3	2	2	3	1	3
Bálint Pál	1	1	2	2	—	—	2	1	2	2	1	2
Berze Árpád	2	3	3	—	3	3	3	3	2	3	1	3
Bruck Gusztáv ism.	2	2	2	—	2	1	2	3	2	3	1	3
10 Daróczy Dénes	3	3	3	—	3	3	3	3	3	3	1	3
Deák Elek	3	3	3	—	3	3	3	3	3	4	2	4
Dobai Imre	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1	1
Fazakas Ignác	2	2	2	2	—	—	2	2	2	2	1	2
Fichtacher Jenő	3	3	3	2	—	—	3	3	2	2	1	3
15 Gál László	2	2	3	—	2	3	3	2	2	3	1	3
Jankovich Zoltán unit.	1	2	3	2	—	—	2	2	2	2	1	2
József Lajos	1	2	1	1	—	—	1	1	2	1	1	2
Kókay Jenő	3	3	3	—	3	2	3	3	3	3	1	3
László Ignác	1	3	3	—	2	2	3	2	2	3	1	3
20 Lázár Lajos	1	2	2	—	2	1	2	2	2	1	1	2
Mátyás Ábel	1	1	2	1	—	—	1	2	2	2	1	2
Miklóssy István	2	2	2	—	1	1	2	2	1	1	1	2
Noll Jenő	1	1	1	—	1	1	1	1	1	2	2	1
Olasz János	2	2	2	2	—	—	2	2	3	2	1	2
25 Piáček János	2	1	2	2	—	—	3	2	2	2	1	2
Szabó Jenő	3	3	3	—	3	3	3	3	3	3	2	3
Varga József	1	2	2	—	2	2	2	2	2	4	1	4
Zakariás Béla	3	3	3	—	3	3	3	3	3	3	2	3

Kimaradt: Kovács Béla.

VII. osztály.

A tanuló neve	Vallásán	Magyar	Latin	Görög	Görögpótló irod.	Görögpótló rajz	Német	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Egészségtan	Magaviselet	Általános osztályz.
Baca Aurél g. kel.	1	2	2	2	—	—	2	2	3	3	2	2	3
Benedek József	1	1	1	—	1	1	1	1	1	2	1	1	1
Faragó Ferenc	3	3	3	—	3	3	3	2	3	3	3	2	3
Gálffy Kálmán unit.	2	3	4	3	—	—	3	3	3	4	3	2	4
5 Göczey László	3	2	3	—	3	3	3	2	3	3	2	2	3
Grész Béla	3	3	3	—	3	3	2	2	2	3	3	1	3
Kézsmárky Ferenc	1	1	1	1	—	—	1	1	1	2	2	1	1
Noll Dezső	1	1	1	—	1	2	1	1	1	2	1	1	2
Petrovay Zoltán	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1	2	1
10 Székelyhidny László	3	2	3	—	3	3	3	3	3	3	2	1	3
Szélyes Domokos	2	2	3	2	—	—	2	2	2	2	2	1	2
Török István	2	2	2	—	2	2	2	1	2	2	2	1	2
Vass Gáspár	2	2	2	2	—	—	3	1	1	2	2	1	2
Wagner Richárd ág. ev.	1	2	3	3	—	—	1	3	3	3	3	1	3
15 Zonda József	3	3	3	2	—	—	3	3	3	3	3	1	3

VIII. osztály.

A tanuló neve	Vallás	Magyar	Latin	Görög	Görögpótló irod.	Görögpótló rajz	Német	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Bölcsélet	Magaviselet	Általános osztályz
Benedek Géza	1	2	2	2	—	—	2	2	2	3	1	1	2
Binder Emil ág. ev. . .	1	3	3	3	—	—	3	2	3	3	2	2	3
Császár Géza ev. ref. . .	1	3	3	2	—	—	3	2	3	3	3	1	3
Dobay Ferenc	2	1	2	2	—	—	1	1	1	1	1	2	2
5 Farkas János	3	2	3	—	3	3	3	3	3	3	3	1	3
Gárda Jenő m. t. . . .	2	3	3	3	—	—	3	2	2	3	1	—	3
Ghib Vazul gör. kel. . .	2	3	2	3	—	—	1	2	3	3	2	1	3
Gudra Árpád	3	3	3	—	3	3	3	3	3	3	1	2	3
Györffi Endre	3	3	3	3	—	—	3	3	3	3	3	1	3
10 Hauser László	3	4	3	—	3	3	3	4	3	3	3	2	4
Henzely Győző	3	2	3	—	2	2	2	2	3	3	2	1	3
Jakab Dénes	2	2	2	2	—	—	2	1	2	2	2	1	2
János Áron	1	1	1	1	—	—	1	1	1	1	1	1	1
Klette Vilmos	2	3	3	—	2	3	3	2	3	2	3	2	3
15 Kellner Henrik ág. ev.	2	3	2	2	—	—	1	2	3	3	2	1	3
Krásznay Zoltán	2	3	3	—	3	3	3	3	3	3	3	1	3
Lachnitt János m. t. . .	2	3	3	3	—	—	3	3	3	3	3	—	3
Lux János	3	4	3	—	3	3	3	3	4	3	2	1	4
Maráth József	1	2	2	—	1	1	1	1	2	2	1	1	2
20 Mantsch József ág. ev.	1	1	2	1	—	—	1	1	1	1	2	1	2
Máthé Árpád	1	1	2	2	—	—	2	2	2	1	1	1	2
Paál Jenő m. t. . . .	1	4	3	3	—	—	3	2	3	3	3	—	4
Piacsek Endre	1	2	2	—	2	3	2	2	2	2	3	1	3
Piacsek Sándor	2	2	2	—	2	3	2	2	3	3	2	1	3
25 Ráduly Lajos	1	1	2	2	—	1	2	—	1	2	1	1	2
Römer Endre	1	1	2	—	1	1	1	2	1	1	2	1	2
Stotter Endre	2	2	2	—	2	2	—	—	2	2	2	1	2
Szász Károly	3	3	3	3	—	—	3	3	3	3	3	1	3
Tamáş Antal	3	3	3	3	—	—	3	3	3	3	2	1	3

A tanuló neve													
	Vallásan	Magyar	Latin	Görög	Görögpótló irod.	Görögpótló rajz	Német	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Bölcsélet	Magaviselet	Altalános osztályz.
30 Tassy B. Géza	2	3	3	—	2	3	3	2	3	3	3	1	3
Thott László	1	2	2	—	2	1	2	1	2	2	1	1	2
Tomcsa Sándor	2	2	2	—	2	1	2	2	2	2	2	2	2
Zakariás Ignác	2	2	2	2	—	—	1	2	2	2	2	1	2
Weszelovszky G. m. t.	1	2	3	3	—	—	3	2	2	3	2	—	3

Vizsgálatlan maradt: Beke András.

VII.

Jutalmak.

A jutalmi átalányból könyvjutalmakat kaptak :

VII. osztályból : Benedek József, Noll Dezső, Prohászka O. »A háboru lelke« ;

VI. osztályból : József Lajos, Marosi »A természetkönyve« ;

V. osztályból : Gondos Gyárfás, Marosi »A természet könyve« ; Molnár Jenő, Turner, »Küzdelem a levegőért« ; Tamás Áron, Mikes K. »Törökországi levelek« ;

IV. osztályból : Kápdebó József és Asztalos Jenő, Kelemen »Német magyar- és magyar német szótár« ; Révffy Zoltán, Kelemen »Jó magyarság« ;

III. osztályból : Petrovay Tibor, W. Archibald »Ujkori híres utazók« ; András Gyula és Bálint József »Petőfi összes költeményei« ;

II. osztályból : Drágomán Domokos, Tóth »A legnagyobb magyar« ; Gál Béla, Jókai »Csataképek« ; Spanyol Pál, Verne »A föld felfedezése« ;

I. osztályból : Ferenczy János, Gyökössy »Palotai cserkészek« ; Pál János, Benedek »Csudalámpa« ; és Tassaly János Bánfi »Meseország« c. műveket.

A Simó-féle alapítvány 5 kor. kamatja Daróczi Dénes VI. o. t. ;

A Daniel Gáborné plankensteini »Br. Rauber Mária-féle alapítvány 20 K. kamatja János Áron VIII. oszt. tanulónak ;

Az 1869-ben érettségit tett és 1894-ben jubilált tanulók alapítványának 10 K. kamatja, az alapítók intenciójának megfelelőleg, mint természettudományi jutalom Noll Jenő VI. o. tanulónak ;

Az Erdélyi István-féle alapítványnak 10 K. kamatja, mint a magyar nyelvben előmenetelt tanúsító székely származásu ifjunak Dobay Imre VI. oszt. tanulónak ;

A Király Lajos-féle alapítvány 10 K. kamatja Kézsmárky Ferenc VII. oszt. tanulónak adatott, mint olyannak, aki magyarosan ír és jó magyar dolgozatokat készített ;

A Farczady Lajos-féle alapítvány kamataiból 20 K. Ambrus Domokos VI. oszt. tanulónak íteltetett oda, rajzban felmutatott előmeneteleért ;

A Bálint Gábor-féle alapítvány 10 K. kamatját Bálint Pál VI. oszt. tanuló nyerte el, mint aki vallásos kötetleit hiven teljesítette és jó tanuló szegény székely ifju ;

A Szabó Antal-féle alapítvány 5 K. kamatja Tófalvi János IV. oszt. tanulónak adatott, mint erkölcsileg és tanulmányilag kiváló ifjunak ;

A Tamás Albertné és fia Andor emlékezetére tett alapítvány 10 K. kamatját Fazakas István II. o. tanuló nyerte a rajzban felmutatott előmeneteleért ;

A Székely Egyesület igazgatóságának 2 drb 20--20 K. jutalmát Hajdu Kálmán V. és Mátyás Ábel V. oszt. tanulók nyerték el ;

Tamás István székelyszentkirályi plebános úr által évek óta állandóan felajánlott 10 korona jutalmat Tamás Áron V. oszt. t. nyerte el ;

Az Udvarhelymegyei Takarékpénztár 100 koronát szavazott meg, jelesebb udvarhelymegyei tanulók jutalmazására. Ebből 20—20 korona jutalomban részesültek : Kakasi Dénes I., Elekes Dénes II., Balázs Imre III., Tófalvi János IV. és Fazakas Imre V. o. tanulók.

A Becsek Aladár úr által felajánlott 10 korona László Ferenc V. oszt. tanulónak adatott.

Több alapítvány kamatja nem volt kiosztható azért, mivel az ifjakkak nem volt alkalmuk arra, hogy eredményt mutassanak fel így pl. zenében, énekben, tornában, természetrajzi gyűjtemények készítésében, továbbá az Önképzőkörben, mely meg sem alakult ; e miatt a Bottáné-féle jutalom sem volt kiadható.

IX.

A nyilvános és magántanulókra vonatkozó statisztikai adatok.

1. A tanulók számának alakulása az iskolai év folyamán.

a) Nyilvános tanulók osztályonként		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össze- sen
Felvétetett		33	30	36	34	22	27	15	31	228
Az iskolai év folyamán	magántanuló lett	—	—	—	1	—	—	—	—	1
	önként kimaradt	4	4	1	3	1	1	—	—	14
	tanács folytán kimaradt	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	kizáratott	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	betegség	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	baleset	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		következtében meghalt								
Az osztályvizsgálatról elmaradt		—	—	—	—	—	—	—	1	1
Osztályvizsgálatot tett		29	26	35	30	21	26	15	30	212
<i>b) Magántanulók</i>										
Felvétetett		—	1	—	—	—	2	—	4	7
Osztályvizsgálatot tett		—	—	—	1	—	2	—	4	7

5. Az osztályvizsgálatot tett nyilvános és magántanulók megoszlása törvényhatóságokint szülők (gyámjuk) magyarországi állandó lakhelye szerint.

Törvényhatóság		I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össze- sen
Várme- gyék	Alsó-Fehér vm.	—	—	—	—	1	—	—	—	1
	Arad vm.	—	—	—	—	—	—	—	1	1
	Baranya vm.	—	—	—	—	—	1	—	—	1
	Bars vm.	—	—	—	—	—	—	—	1	1
	Bihar vm.	—	—	—	—	—	1	—	2	3
	Brassó vm.	1	—	1	—	—	—	—	—	2
	Csik vm.	—	1	2	—	1	3	1	—	8
	Fejér vm.	—	—	—	—	—	—	—	1	1
	Fogaras vm.	2	—	1	—	—	—	—	—	3
	Háromszék vm.	1	—	1	5	2	1	—	1	11
	Hont vm.	—	—	—	—	—	—	—	1	1
	Hunyad vm.	—	1	—	—	—	1	—	1	3
	Kis-Küküllő vm.	—	1	—	—	—	—	—	—	1
	Kolozs vm.	—	—	—	—	—	—	—	1	1
	Maros-Torda vm.	—	—	—	—	—	1	—	1	2
	Nagy Küküllő vm.	1	1	1	1	—	—	2	1	7
	Pest-Pilis-Solt-Kiskun vm.	—	—	1	—	—	—	—	1	2
Sáros vm.	1	—	—	—	—	—	—	—	1	
Szatmár vm.	—	—	1	—	—	—	—	—	1	
Szeben vm.	1	—	—	1	—	1	1	3	7	
Szolnok-Doboka vm.	—	—	—	—	—	1	—	—	1	
Torda-Aranyos vm.	—	—	—	1	—	—	—	—	1	
Udvarhely vm.	22	22	27	22	17	18	10	19	157	
Váro- sok	Budapest fő- és székváros	—	—	—	1	—	—	1	—	2
Összesen		29	26	35	31	21	28	15	34	219

6. Az osztályvizsgálatot tett nyilvános és magántanulók megoszlása szülőik (gyámjuk) foglalkozása (társ. állása) szerint.

Foglalkozás (társadalmi állás)	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	Össze sen
Nagybirtokos, nagybérelő (1000 kat. holdnál nagyobb birtokkal) . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Középbirt. és bérelő (100—1000 hold)	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Kisbirt. kisbérelő (100 holdnál kisebb)	4	11	11	11	5	12	—	3	57
Egyéb őstermelő (feles, majoros, kertész, halász)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gazdasági tisztviselő	—	1	—	—	—	1	1	2	5
Egyéb gazdasági segéd szem. (cseléd)	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nagyiparos, bányanagyvállalkozó .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kisiparos, bányakisvállalkozó . . .	7	—	6	1	1	3	1	6	25
Ipari vagy bányászati tisztviselő .	—	1	—	—	—	1	—	—	2
Egyéb ipari vagy bányászati segéd- személy (előm., segéd, munkás) . .	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nagykereskedő, nagyvállalkozó . . .	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Kiskereskedő, kisvállalkozó	2	2	—	2	2	—	1	—	9
Keresk. vagy közlekedési tisztviselő (vasuti, posta tisztviselő)	—	1	1	1	2	1	1	1	8
Egyéb keresk. v. közl. segédszemély (altiszt, segéd, szolga)	3	1	—	—	—	—	—	—	4
Köztv. (papok, tanárok, tanítók kiv.) v. közhiv.-ban alkalmazott dijak	7	5	9	6	3	2	5	2	39
Pap, tanár, tanító	1	3	4	1	2	2	1	7	21
Más értelmiségi (orvos, ügyvéd, közj.) v. ezeknél alkalmazott irnok	1	—	—	—	1	2	2	4	10
Közhivatalban alkalmazott vagy más- féle értelmiségi altiszt vagy szolga	—	—	—	3	—	—	—	—	3
Katonatiszt (honvéd csendőrtiszt) . .	—	—	—	1	—	—	—	1	2
Katonaaltiszt (honvéd, csendőraltiszt)	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Különböző foglalkozási ágakban dol- gozó napszámos	1	—	1	—	1	—	—	—	3
Tőkés, járadékos, háztulajdonos . .	—	—	—	—	—	2	—	—	2
Nyugdíjas tisztviselő, vagy az érte- lmiség körébe számítható egyén . . .	3	1	—	3	—	1	—	6	14
Nyugdíjas altiszt, szolga, munkás . .	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Magánzó	—	—	2	—	4	—	3	1	10
Egyéb vagy ismeretlen foglalkozásu	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Árvaházi, szeretetházi	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Összesen	29	26	35	31	21	28	15	34	219

10. A tanulásban tett részletes előmenetel.

Tantárgyak	I. osztály					II. osztály				
	jeles	jó	elégséges	elégtelen	nem osz- tályoztatott	jeles	jó	elégséges	elégtelen	nem osz- tályoztatott
Vallástan	10	11	8	—	—	15	7	4	—	—
Magyar nyelv	3	12	14	—	—	10	6	10	—	—
Latin nyelv	2	7	18	2	—	5	6	11	4	—
Földrajz	4	10	14	1	—	4	8	11	3	—
Természetráajz	4	10	15	—	—	8	8	10	—	—
Számтан	2	10	16	1	—	6	6	12	2	—
Rajzoló mértan	6	6	16	1	—	5	3	15	3	—

Tantárgyak	III. osztály					IV. osztály				
	jeles	jó	elégséges	elégtelen	nem osz- tályoztatott	jeles	jó	elégséges	elégtelen	nem osz- tályoztatott
Vallástan	11	13	11	—	—	10	13	8	—	—
Magyar nyelv	5	8	22	—	—	5	9	17	—	—
Latin nyelv	4	12	15	4	—	4	6	21	—	—
Német nyelv	9	11	14	1	—	6	6	19	—	—
Történelem	5	13	13	4	—	5	3	22	—	—
Földrajz	7	11	16	1	—	—	—	—	—	—
Természetráajz	—	—	—	—	—	4	10	17	—	—
Mennyiségтан	3	8	22	2	—	4	7	18	2	—
Rajzoló mértan	3	14	18	—	—	2	12	17	—	—

Tantárgyak	V. osztály					VI. osztály				
	jeles	jó	elégséges	elégtelen	nem osz- tályoztatott	jeles	jó	elégséges	elégtelen	nem osz- tályoztatott
Vallástan	7	9	5	—	—	11	9	8	—	—
Magyar nyelv	8	6	6	1	—	7	12	9	—	—
Latin nyelv	6	5	9	1	—	3	12	13	—	—
Görög nyelv	6	3	1	—	—	4	7	—	—	—
Görögpótló irodalom	4	3	3	1	—	3	7	7	—	—
Görögpótló rajz	2	3	6	—	—	5	5	7	—	—
Német nyelv	6	6	8	1	—	6	9	13	—	—
Történelem	8	7	5	1	—	5	13	10	—	—
Természetrájz	6	7	8	—	—	4	17	7	—	—
Mennyiségtan	4	4	11	2	—	4	11	11	2	—

Tantárgyak	VII. osztály					VIII. osztály				
	jeles	jó	elégséges	elégtelen	nem osz- tályoztatott	jeles	jó	elégséges	elégtelen	nem osz- tályoztatott
Vallástan	6	4	5	—	—	13	13	8	—	—
Magyar nyelv	4	7	4	—	—	6	12	13	3	—
Latin nyelv	4	3	7	1	—	1	16	17	—	—
Görög nyelv	2	4	2	—	—	2	8	9	—	—
Görögpótló irodalom	2	1	4	—	—	2	8	5	—	—
Görögpótló rajz	1	2	4	—	—	4	5	6	—	—
Német nyelv	5	4	6	—	—	9	9	16	—	—
Történelem	6	5	4	—	—	6	18	9	1	—
Természettan	5	3	7	—	—	5	11	17	1	—
Mennyiségtan	1	6	7	1	—	4	10	20	—	—
Bölcséleti előtan	—	—	—	—	—	10	14	10	—	—

IX.

Érettségi vizsgálatok.

a) A tavaszi népfölkelői szemlén alkalmasnak talált VIII. o. tanulók érettségi bizonyítványának érdemjegyei a 913—1915. sz. vkm. alapján 1915. márc. 26-án állapítottak meg. Ezen rendkívüli érettségi értekezleten az igazgató elnökölt.

b) A tanév végén megtartott rendes érettségi vizsgálatok írásbeli részének, mely V., 17., 18. és 19. napjain folyt le, következő tételei voltak:

1. *Magyar nyelv és irodalomból*: Kazinczy és a nyelvújítás. Jeles 2, jó 6, elégséges 5.

2. *Latin nyelv és irodalomból*: Cicero: De amicitia C. I. Jeles 5, jó 6, elégséges 2.

3. *Mennyiségtan*. 1. *Algebrából*: Négy szám geometriai haladványt alkot. Összegük 1200-al egyenlő; a 4-ik és 1-ső különbsége úgy aránylik a 3-ik és 2-ik különbségéhez, mint 13:3. Melyek e számok?

2. *Geometriából*: Egy csonka kúp oldala az alappal $650^{\circ} 18' 35.5''$ -nyi szöget zár be; a két alap területének összege 14.13 dm^2 és a két sugár különbsége 1.5 dm. Mekkora a csonka kúp felszíne és köbtartalma? Jeles 1, jó 6, elégséges 6.

A szóbeli érettségi vizsgálatok jun. 21. és 22. napjain folytak le Kuncz Elek tank. kir. főigazgató úr elnöklete mellett. Az erdélyi róm. kath. Státus képviselőjében Pál István apát-plebános püspöki biztos úr jelent meg.

Hányan kaptak érettségi bizonyítványt a 913—1915. vkm. tr. alapján?		a) érettségi vizsg. jelentkeztek		b) Írásb.		c) Szóbelire bocsáttattak össz.		d) A szóbelin		e) Az érettségit végzett ifjak pályaválasztása																		
		minden dolgozatot legalább elégs. eredménny. készített		írásbeli alapján ismétlődő vizsgára utasított		Szóbelire bocsáttattak össz.		A szóbelin		Az érettségit végzett ifjak pályaválasztása																		
		hány lett teljesen		hány jó		hány egyszerűen		javító vizsg. utasított		pályára készült																		
		szóbeli alapján ismétlődő vizsgára utasított		Érettségiről végleg elutasított		pályára készült																						
22	13	13	—	13	—	7	5	1	—	—	2	1	2	2	1	—	1	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—

X.

Róm. kath. finevelő intézet.

A finevelő intézetben 39 alapítványos, 44 fizető, 8 ingyenes növendék volt; 12 tanuló a háború megkezdése miatt nem foglalta el helyét, melyre jelentkezett volt, 14 tanuló pedig október végén kimaradt a tanítás megszakítása miatt.

A *házi rend* a következő: őszi, tavaszi és nyári időben felkelés öt óraker, téli időben fél hat óraker. Tanulás naponként fél hattól háromnegyed hétig, délután háromtól négyig, öttől hétig, nyolctól fél kilencig, fél kilenckor lefekvés. A reggeli és esti közös imában mindenki részt vett; 4—5-ig közös séta.

Étkezés. A reggeli állott 25 deka kenyérből és 2·5 deciliter tejből; az ebéd: leves, főthús mártással, főzelékből vagy tésztából, 25 deka kenyér; vacsora: főzelék pecsenyével és 25 deka kenyér.

A felsorolt ellátásért azok a tanulók, kiknek szülői az erdélyi egyházmegye kötelékébe tartoztak, 208 koronát fizettek, azok

pedig, kiknek szülei nem tartoztak ide, 236 koronát fizettek a tanítási idő tartamára, mely öt és fél hónapra terjedett. A fizetés negyedévenként, kivételesen havonként történt, de mindig előleges részletekben.

A felügyeletet az igazgató és két felügyelő tanár végezte a megállapított és főhatóságilag jóváhagyott rendtartás szerint.

A felvételért a következő tanévre a kérés az iskolai bizonyítvány csatolása mellett — ha a tanuló más intézetben volt előzőleg — különben egyszerű kérés — *julius 15-ig* nyújtandó be a finevelő intézet igazgatóságához, a felvétel egész tanévre történik és felvétel esetében az első havi díj azonnal beküldendő a hely biztosítása céljából. Ez az összeg akkor sem jár vissza, ha az illető elmarad, mert a helyet már lefoglalta. Ha valaki valamely ok miatt — legyen az fegyelmi vétség is — az intézetet elhagyja, a megkezdett negyedévre köteles a díjat megfizetni.

A felvett tanulók a *beiratkozáskor folyóiratokra, gyógykezelési célokra és fürdő használatáért 8 K-t tartoznak fizetni. Ugyanannyit fizetnek az alapítványos tanulók is.* Ha más vallásuak is felvétetnek, ezeknek az intézet rendjéhez mindenben alkalmazkodni kell. A fizető növendékek az ellátásért az erdélyi egyházmegyeiek 350 K-t, a többiek 400 K-t fizetnek, a drágaság mérve szerint azonban emeltetni fognak a díjak.

A) Kimutatás a Szent Imréről nevezett székelyudvarhelyi róm. kath.

1	2	3	4	5
Sorszám	Az intézethez kötött alapítványok címe és jellege	Az alapító neve, állása, életideje s ha van életéből pár jellemző adat. Esetleg a végrendelet vagy az alapító-levélnek ide vonatkozó legfontosabb része rövid kivon.	Az alapítvány élvezőjének neve Az élvezés jogcíme	Az alapítv. iskolai fokozata
1	Lipót		Beke András	VIII.
2	Mária Terézia		Dobay Ferenc	VIII.
3	Közalapítvány		János Áron	VIII.
4	»		Máthé Arpád	VIII.
5	Dr. Ujfalusy József apát-kanonok alapítványa családi	Dr. Ujfalusy József gy.-fehérvári apát-kanonok 1908-ban kelt végrendeletében 10,000 K-át hagyott családi alapítványul	Ráduly Lajos családi	VIII
6	Lipót		Kézsmárky Ferenc	VIII.
7	Közalapítvány		Szélyes Domokos	VII.
8	»		Vass Gáspár	VII.
9	»		Bálint Pál	VI
10	Lipót		Balázs Dániel	VI.
11	Keserü Mózes családi	Keserü Mózes arbei vál. püspök, kolozsmonostori apát, gy.-fehérvári kanonok, kormányzéki tanácsos és a kormányzék keb. működő kath. comissio előadója, Kolozsvárt 1873-ban kelt végrendeletében 4560 frt 76 krt hagyott, hogy a tőke jövedelméből rokonai gyermek neveltessenek	Balázs Gábor	VI.

finevelő-intézethez kötött alapítványi helyekről és azok élvezőiről.

6	7	8	9	10
Az alapítvány kezelője, adományozója s családi alapítványoknál a jogosultak sorrendjének megjelölése	Az alapítv. után a regens kezéhez kiad. összeg	Az alapítv. pótlására fizetett összeg	A kézi ösztöndíjjal élvezett alapítv. után kiad. összeg	Megjel. a más fin. int.-be át-helyez. alapítv.-soknak, azon finevelőnek, melyben az illető fiu ellátást nyer, a kézi ösztöndíjasoknál azon gimn.-melyben tanul
Az erdélyi róm. kath. ösztöndíj-alap, Igazgatótanács	183 --	-- --	-- --	Uresedésben volt, mert 1914. okt. 25-én katonai szolg. vonu't be.
»	183 --	36 80	-- --	
»	183 --	36 80	-- --	
»	183 --	36 80	-- --	
Az erd. r. kath. ösztöndíj-alap, külön. Igazgatótanács Elsősorban rokonai élvez-zék s ha ilyenek nem lesznek, érdemes középiskolai székely tanuló ifjak	250 --	-- --	-- --	
Az erd. r. kath. ösztöndíj-alap, Igazgatótanács	183 --	52 85	-- --	
»	183 --	52 85	-- --	
»	183 --	52 85	-- --	
»	183 --	52 85	-- --	
»	183 --	52 85	-- --	
Az erd. r. kath. ösztöndíj-alap külön Igazgatótanács Rokonai gyermekei jogosultak első sorban, azután barótiak s végül érdemes székely fiuk	200 --	43 50	-- --	

1	2	3	4	5
Sorszám	Az intézethez kötött alapítványok címe és jellege	Az alapító neve, állása, életideje s ha van életéből pár jellemző adat. Esetleg a végrendelet vagy az alapító-levélnek ide vonatkozó legfontosabb része rövid kivon.	Az alapítvány élvezőjének neve Az élvezés jogcíme	Az alapítvány iskolai fokozata
12	Ágotha János alapítványa családi	Ágotha János h-remetei plebános, alesperes 1833-ban egy darab szántót és kaszálót hagyott alapítványul rokonai részére	Daróczi Dénes családi	VI
13	Szőcs-Mártonffy családi	Szőcs Mihály szemináriumi igazgató 1818-ban minden vagyonát végrendeletileg alapítványnak hagyta, Mártonffy János kozmási plebános is, 1897-ben a két alapítvány egyesítettett	Dobay Imre	VI.
14	Közalapítvány		Fazakas Ignác	VI.
15	»		József Lajos	VI.
16	Miklósy József családi	Miklósy József nagyvárad kanonok, Váradolasziban 1832-ben végrendeletileg vagyona harmadrészét alapítványul hagyta rokonai és árva fiuk javára	Lázár Lajos	VI.
17	»	»	Miklósy István családi	VI.
18	Lakatos János családi	Lakatos János főgimn. tanár Székelyudvarhelyt 1873-ban kelt végrendeletében a szombatfalvi birtokát Lakatos előjoggal alapítványnak hagyta családjából származók javára	Mátyás Ábel	VI.
19	»	»	Nagy István	V.
20	Szücs-centurio	Az alapító ismeretlen	Noll Jenő	VI.

6	7	8	9	10
Az alapítvány kezelője, adományozója s családi alapítványoknál a jogosultak sorrendjének megjelölése	Az alapítv. után a regens kezéhez kiad. összeg	Az alapítv. pótlására fizetett összeg	A kézi ösztöndíjjal élvezett alapítv. után kiad. összeg	Megjel. a más fin. int.-beátbelyez. alapítv.-soknak, azon finevelőnek, melyben az illető fru. ellátást nyer, a kézi ösztöndíjasoknál azon gimn. melyben tanul
Az erdélyi r. kath. ösztöndíj-alap, külön Az erdélyi püspök. Első sorban alapító rokonai jogosultak, azután udvarhelymegyei érdemes tanulók	200.—	—,—	—,—	Az alapítványt készpénzben élvezi
Az erdélyi r. kath. ösztöndíj-alap külön. Igazgatótanács. Első sorban alapítók rokonai jogosultak, azután érdemes udvarhelym. székelyfiuk	200.—	43,50	—,—	
Az erdélyi r. kath. ösztöndíj-alap. Igazgatótanács.	183.—	52,85	—,—	
Az erdélyi r. kath. ösztöndíj-alap Igazgatótanács.	183.—	52,85	—,—	
Az erdélyi r. kath. ösztöndíj-alap. Igazgatótanács. Első sorban Miklósy Ferenc és Miklósy Mihály férfiágon való leszármazói, azután a leányági leszármazottak, 3. h.-karácsonyfalvi Gál Lőrinc leszármazói, 4. lövéteiek, 5. árva fiuk.	200.—	43,50	—,—	
»	200.—	25,50	—,—	
Az erd. r. k. öszt.-a. külön. Az erdélyi püspök. A család tagjai első sorban jogosultak, különb. udvarhelym. székelyfiuk is élvezhetik.	200.—	43,50	—,—	
»	200.—	43,50	—,—	
Az erdélyi r. kath. ösztöndíj-alap. Igazgatótanács.	92.—	—,—	—,—	Alapítványos készpénzben élvezi

1	2	3	4	5
Sorszám	Az intézetbe- kötött alapítványok címe és jellege	Az alapító neve, állása, életideje s ha van életéből pár jellemző adat. Esetleg a vég- rendelet vagy az alapító-levelnek ide vo- natkozó legfontosabb része rövid kivon.	Az alapítvány élve- zőjének neve Az elvezés jogcíme	Az alapítv. iskolai for- kozata
21	Gr. Nemes Ábra- hám ideigle- nes ösztöndij- alapítványa	Gr. Nemes Abraham hűvegi birtokos 17000 forintot hagyott egy Három- széken létesítendő kath. jellegű real- tanoda részére. Az erd. róm. kath. státusgyűlés Gr. Nemes János bele- egyezésével ideiglenes ösztöndijala- pítványt létesített ebből 1870-ben három háromszéki róm. kath. vallásu tanuló részére, kik a székelyudvar- helyi áll. reáliskolában tanulnak. Az alapító-level 14769—1883 vallás- és közokt. min. sz. alatt jóváhagyta.	Bokor Endre főreáliskolai tanuló	V.
22	»	»	Szánthó Lajos főreáliskolai tanuló	V.
23	»	»	Para Mózes főreáliskolai tanuló	VI.
24	Mihály Ferenc családi	Lövétei Mihály Ferenc dési kir. jár. bíró 1898-ban kelt végrendeletében 6000 K-t hagyományozott Mihály Ferenc alapítványa cím alatt egy tanuló tartására. Ha a kamat nem elégészes, akkor az alapítvány élve- zése felfüggesztendő, ha felesleg ma- rad, az tandíj és tankönyvekre ki- adandó	Fazakas Imre	V.
25	Pál András családi	Lásd 33 szám alatt	Fülöp Albert családi	V.
26	Apor István gr.		Gondos Gyárfás	V.
27	Balogh-testvérek alapítványa családi	Balogh József jézustársasági atya és testvére Balogh László 1840-ben egy udvarhelyi kőházat hagyományoztak rokonságukból származó két növen- dék tartására. A ház 1878-ban el- adatott s ára az ösztöndij-alapba beutaltatott 8111 K 85 f.	Hajdu Kalman	V.

6	7	8	9	10
Az alapítvány kezelője, adományozója s családi alapítványoknál a jogosultak sorrendjének megjelölése	Az alapítv. után a régens kérehez kiad. összeg	Az alapítv. pótlására fizetett összeg	A kézi ösztöndíjul elvezett alapítv. után kiad. összeg	Megjel. a más fin.int.-beátbelyez. alapítv.-soknak, azon finevelőnek, melyben az illető fiu ellátást nyer, a kézi ösztöndíjasoknál azon gimn. melyben tanul
Az erd. r. kath. ösztöndíj-alap, külön. Igazgatótanács. Gr. Nemes János ajánlatára az alapítványt csak háromszékmezei r. kath. vallásu ifju nyerheti el, ki a reál-tudományokban akarja magát kiképezni; alapítványát a székelyudvarhelyi r. kath. finev. intézetben elhelyezve élvezi.	600.—	—,—	350,—	A helybeli áll főreál-iskolában tanul
Az erdélyi r. kath. ösztöndíj-alap. Igazgatótanács Gr. Nemes János ajánlatára	600 —	—,—	350,—	»
»	400,—	—,—	400,—	A szegedi áll. főreál-iskolában tanul az alapítv. kézp. élvezi
Az erd. r. kath. ösztöndíj-alap külön. Igazgatótanács. Jogosultak első sorban alapító testvéreitől származottak, 2. vágási Szabó Jánostól, illetve Szabó Györgytől leszármazók, 3. oldalági rokonok, 4. lövéteiek, 5. udvarhelymezeiek.	268. —	—,—	18,—	
Az erdélyi r. kath. ösztöndíj-alap. Igazgatótanács. Lásd a 33. sorszám alatt	200.—	43,50	—,—	
Az erdélyi r. kath. ösztöndíj-alap. Igazgatótanács.	192,—	47,85	—,—	
Az erdélyi r. kath. öszt.-díj-alap, külön. Igazgatótanács. Alapítók rokonai első sorban, azután érdemes, szegény székely fiuk élvezhetik.	200.—	42 50	—,—	

2	2	3	4	5
Sorszám	Az intézethez köthő alapítványok címe és jellege	Az alapító neve, állása, életideje s ha van életéből pár jellemző adat. Esetleg a végrendelet vagy az alapító-levélnek ide vonatkozó legfontosabb része rövid kivon.	Az alapítvány élvezőjének neve Az élvezés jogcíme	Az alapítvány iskolai fokozata
28	Közalapítvány		László Ferenc	V.
29	Lipót		Molnár Jenő	V.
30	Közalapítvány		Tamás Aron	V.
31	»		Asztalos Jenő	IV.
32	Gróf Gyulaffy László	Gr. Gyulaffy László 1752-ben kelt alapít. levélben 2000 rénes forintot hagyott a Jézustárs, udvarhelyi székháznak, hogy két törv. szárm., ép testalkatu, jó hajlamu. első sorban árva fiu, vagy megtértek fiai tartassanak a kamatokból		
33	Pál András családi	Pál András egri kanonok és novic. püspök 1807-ben Egerben kelt végrendeletében 10,000 rénes forintot hagyott olyan ifjakkal az udvarhelyi Szent Imre szemináriumban való ellátására, kik idővel Kolozsvárra mennek magasabb tanulmányok folytatása végett	Pál Gábor	IV.
34	Keserü György	Keserü György nagyváradi apátkanonok Nagyváradon 1761-ben kelt végrendeletében 5000 rénes forintot hagyott baróti kath. gyermek tartására	Varga Árpád	IV.
35	Fark Kristóf és neje Medgyesi Mária alapítv	Fark Kristóf és neje Medgyesi Mária	Ötvös Dániel családi	II.
36	»	»	Ötvös Aladár családi	II.
37	Közalapítvány		Tófalvi János	IV.

6	7	8	9	10
Az alapítvány kezelője, adományozója s családi alapítványoknál a jogosultak sorrendjének megjelölése	Az alapítv. után a régens kezéhez kiad. összeg	Az alapítv. pótlására fizetett összeg	A kézi ösztöndíjul élvezett alapítv. után kiad. összeg	Megjel. a más fin. int.-be át-helyez. alapítv.-soknak, azon finevelőnek, melyben az illető fiu ellátást nyer, a kézi ösztöndíjasoknál azon gimn. melyben tanul
Az erdélyi r. kath. ösztöndíj-alap. Igazgatótanács.	183,—	52 85	—,—	
»	183,—	52,85	—,—	
»	183,—	52,85	—,—	
»	183,—	52,85	—,—	
Az erdélyi r. kath. ösztöndíj-alap. Igazgatótanács. Első sorban udvarhelymegyeiek, de csikiak és gyergyóiak is felvehetők.	96,—	—,—	—,—	Üresedésben volt
Az erdélyi r. kath. ösztöndíj-alap. Igazgatótanács. Első sorban bethlenfalvi és kadicfalvi rokonai, azután székely ifjak	200,—	43,50	—,—	
Az erdélyi r. kath. ösztöndíj-alap. Igazgatótanács. 1. rokonok, 2. barótiak, 3. csikmegyeiek jogosultak.	200,—	43,50	—,—	
Az erdélyi r. kath. ösztöndíj-alap, külön. Rokon vagy székely származásu ifju jogosult.	—,—	—,—	150,—	A szatmári főgimn.-ban tanul, készpénzben élv.
Az erdélyi r. kath. ösztöndíj-alap, külön. Igazgatótanács. Rokon vagy örmény szárm	—,—	—,—	150,—	A marosvásárhelyi cs. és kir. alreálisk. tanul, készpénzben élvezi
Az erdélyi r. kath. ösztöndíj-alap. Igazgatótanács.	183,—	52,85	—,—	

1	2	3	4	5
Sorszám	Az intézethez kötött alapítványok címe és jellege	Az alapító neve, állása, életideje s ha van életéből pár jellemző adat. Esetleg a végrendelet vagy az alapító-levélnek ide vonatkozó legfontosabb része rövid kivon.	Az alapítvány élvezőjének neve Az élvezés jogcíme	Az alapítvány iskolai fokozata
38	Polyáni Biró Antal	Polyáni Biró Antal fő kormánybiztos tanácsos 1798-ban kelt végrendeletében 3000 rénes forintot hagyott	Rettegi Ferenc családi	IV
39	Közalapítvány		Bálint József	III.
40	Mária Terézia		Andrássy Gyula	III.
41	Patavina	Ismeretlen		
42	Biró Béla családi	Biró Béla pápai prelátus, apát-kanonok, kolozsvári főesp-pleb. 1905-ben 5200 kor. hagyott alapítványnak, hogy a máréfalvi Biró Dávid családjából származó vérrokonok, vagy távolabbi rokonok gyermekei neveltesse	Olasz Antal családi	II.
43	Szőcs Imre családi	Szőcs Imre csikszentmihályi plebános	Daniel Aron	III.
44	Szárhegyi Fülöp Elek családi	Szárhegyi Fülöp Elek Kolozsvárt 1836-ban kelt végrendeletében 4000 conv. forintot hagyott közelebbi rokonai javára alapítványnak. Rokoni tábláját is hátrahagyta.	Fazakas István	II.
45	Közalapítvány		Antal János	II.
46	»		Elekes Dénes	II.
47	Mária Terézia		Lázár Albert	II.
48	»		Vass Dénes	II.
49	Lipót			

JEGYZET. A 2372—1914, illetve 255—1915. igazgatótanácsi rendelet értelmében erre a tanévre azére megállapított ellátási összeg 370 K; egy a nem egyházmegyei fizetők részére megállapított a következő tanévre 2 Mária Terézia-féle, 2 közalapítvány, 1 Gr. Gyulaffy László, 1 Dr. Ujfa-

6	7	8	9	10
Az alapítvány kezelője, adományozója s családi alapítványoknál a jogosultak sorrendjének megjelölése	Az alapítv. után a regens kezéhez kiad. összeg	Az alapítv. pótlására fizetett összeg	A kézi ösztöndíjjal élvezett alapítv. után kiad. összeg	Megjel. a más fin. int.-be át-helyez. alapítv.-soknak, az or-finevelőnek, melyben az il-lető fiu ellátást nyer, a kézi ösztöndíjasoknál azon gimn-melyben tanul
Az erdélyi r. kath. ösztön-dij-alap. Igazgatótanács a régens és a helybeli lelkész ajánlatára 1. Bögözi és Vizi családhoz tartozók, 2. Jó-reményű székely fiuk.	192.—	36,50	—,—	
Az erdélyi r. kath. ösztön-dij-alap Igazgatótanács	183,—	52,85	—,—	
»	183,—	52,85	—,—	
»	78,—	—,—	—,—	Üresedésben volt
Az erdélyi r. kath. ösztön-dij-alap, külön. A minden-kori erdélyi püspök és igaz-gatótanács a méréfalvi pleb. és a sz.-udv. főgimn. igazg. ajánlatának tekintetbe vételével. Jogosultak a Biró Dá-vid családjából származó vérrokonok és táv. rokonok.	177,—	56,15	—,—	
Az erdélyi r. kath. ösztön-dij-alap, külön. Igazgatótanács	200.—	43,50	—,—	
Az erd. r. k. öszt.-alap. Ig. tanács. Első sorban rokonai gyermekei, 2. szászhegyi tör-vényes származású ifjak	152,—	69,—	90,—	
Az erdélyi r. kath. ösztön-dij-alap, Ig. tan.	183,—	52,85	—,—	
»	183,—	52,85	—,—	
»	183,—	52,85	—,—	
»	183,—	—,—	—,—	Kimaradt
»	183,—	—,—	—,—	Üresedésben volt

a) alapítványosok részére megállapított ellátási összeg 270 K; b) az egyházmegyei fizetők ré-lapított ellátási összeg 420 K, illetve ezen összegek részletei a tanítási idő tartamára.
Issy, 2 Lipót-féle, 1 Szászhegyi Fülöp Elek-féle (családi) és 1 Patovina-f. alapítv. töltendő be.

Fizető növendékek: 1. Henzély Győző, 2. Ghib Vazul, 3. Mántsh József, 4. Piácsek Endre, 5. Piácsek Sándor, 6. Römer Endre, 7. Tassy Betz Géza VIII. o. t.

8. Baca Aurél, 9. Göczey László. 10. Grész Béla, 11. Wagner Richárd VII. o. t.

12. Bruck Gusztáv, 13. Fichtacher János, 14. Jankovits Zoltán, 15. Olosz János, 16. Piácsek János, 17. Szabó Jenő, 18. Zakariás Béla, 19. Varga József VI. o. t.

20. Deáki Vidor V. o. t.

21. Göczey István, 22. Hoprich Gyula, 23. Ilyés Lajos, 24. Roboz Árpád, 25. Romaszéder Tibor IV. o. t.

26. Bakó Károly, 27. Berg Antal, 28. Göller Frigyes, 29. Kovács János, 30. Popp Liviusz, 31. Romaszéder Károly, 32. Székely Károly, 33. Zakariás Andor III. o. t.

34. Bruck Ottó, 35. Hackl András, 36. Hozó András, 37. Orbán János, 38. Romaszéder Ödön II. o. t.

39. Aczél Kálmán, 40. Barabás Jenő, 41. Beldovits Emil, 42. Karaba Emil, 43. Maksay Ákos, 44. Pop Jenő I. o. t.

Ingyenes növendékek: 1. Trágel Géza IV., 2. Ambrus Pál, 3. Barta József, 4. Demeter Balázs, 5. Vajda Lajos III. o. t., 6. Daró István II., 7. Jére Ferenc, 8. Török József I. o. t.

B) A finevelő-intézet igazgatóságának kezelése alatt álló alapítványok és alapok.

Keletkezés éve	Az alapítvány vagy alap címe	Bevétel		Kiadás	
		kor.	fil.	kor.	fil.
1891.	1. <i>Udvarhelymegyei Takarékpénztár ösztöndíj alapítványa.</i> Alapítólevele jóváh. 2710—913. ig. tan. és 167736—913. V. és K. min. sz. a.				
	1 Alaptőke 1914. jun. 30-án	3762	87	—	—
	2 Kamat	229	12	—	—
	Összesen	3991	99	—	—
	Álladék az 1914—15. isk. év végén	3991	99	—	—
1904.	2. <i>Soó Gáspár ösztöndíj alapítványa.</i> Alapítólev. jóváh. 2711—013. ig. tan. és 167738—913. V. K. min. sz. a.				
	1 Alaptőke 1914. jun. 30-án	4611	48	—	—
	2 Kamat	280	82	—	—
	Összesen	4892	30	—	—
	Álladék az 1914—15. isk. év végén	4892	30	—	—
1908.	3. <i>Sebestyén Mózes esperes ösztöndíj alapítványa.</i> Alapítólev. jóváh. 2986—913. ig. tan. és 166800—913. V. K. min. sz. a.				
	1 Alaptőke 1914. jun. 30-án	1638	47	—	—
	2 Kamat	99	77	—	—
	Összesen	1738	24	—	—
	Álladék az 1914—15. isk. év végén	1738	24	—	—
1893.	4. <i>Dr. Török Albert öszt.-díj alap.</i> Alapítólev. jóváh. 3924—913. ig. tan. és 12087—914. V. K. min. sz. a.				
	1 Alaptőke 1914. jun. 30-án	611	94	—	—
	2 Kamat	36	72	—	—
	3 Az int. szükségl. a kamat kiadva	—	—	36	72
	Összesen	648	66	36	72
	Álladék az 1914—15. isk. év végén	611	94	—	—

Keletkezés éve	Az alapítvány vagy alap címe	Bevétel		Kiadás	
		kor.	fil.	kor.	fil.
1893.	5. Dr. László Mihály alapítványa. Alapítólev. jóváb. 3922—913. ig. tan. és 12089 914. V. K. min. sz. a.				
1	Alaptőke 1914. jun. 30-án	407	97	—	—
2	Kamat	24	48	—	—
3	Az int. szükségl. kamat kiadva	—	—	24	48
	Összesen	432	45	24	48
	Álladék az 1914—15. isk. év végén	407	97	—	—
1893.	6. Jung-Cseke Lajos alapítványa. Alapítólev. jóváb. 3925—913. ig. tan. és 12088—914. V. K. min. sz. a.				
1	Alaptőke 1914. jun. 30-án	623	90	—	—
2	Kamat	37	44	—	—
3	Az int. szükségl. a kamat kiadva	—	—	37	44
	Összesen	661	34	37	44
	Álladék az 1914—15. isk. év végén	623	90	—	—
1898.	7. Dr. Kovács Ferenc apát-plebános alapítványa. Alapítólev. jóváb. 3983—913. ig. tan. és 11092—914. V. K. min. sz. a.				
1	Alaptőke 1914. jun. 30-án	334	68	—	—
2	Kamat	20	08	—	—
3	Az int. szükségl. a kamat kiadva	—	—	20	08
	Összesen	354	76	20	08
	Álladék az 1914—15. isk. év végén	334	69	—	—
1893.	8. Wolszky József alapítványa. Alapítólev. jóváb. 3974—913. ig. tan. és 12090 914. V. K. min. sz. a.				
1	Alaptőke 1914. jun. 30-án	244	78	—	—
2	Kamat	14	69	—	—
3	Az int. szükségl. a kamat kiadva	—	—	14	69
	Összesen	259	47	14	69
	Álladék az 1914—15. isk. év végén	244	78	—	—

Keletkezés és éve	Az alapítvány vagy alap címe	Bevétel		Kiadás		
		kor.	fil.	kor.	fil.	
1894.	<p>9. Szöcs János vágási pleb. alap. Alapítólev. jóváh. 3975—913. ig. tan. és 1291—914. vall. és közokt. min. sz. a.</p>					
	1 Alaptőke 1914. jun. 30-án	81	03	—	—	
	2 2 db oszt. Vör. Ker.-e kötvény	40	—	40	—	
	3 4 db nyereség-szelvény	—	—	—	—	
	4 Kamat	4	86	—	—	
	5 Az int. szükségl. kamat kiadva	—	—	4	86	
	Összesen	125	89	44	36	
	Álladék az 1914—15. isk. év végén	81	03	—	—	
1894.	<p>10. Mózes Jakab és Károly hévízi lakosok alapítványa. Alapítólev. jóváh. 175—914. ig. tan. és 28492—914 vk. Min. sz. a.</p>					
	1 Alaptőke 1914. jun. 30-án	970	99	—	—	
	2 Kamat	57	56	—	—	
	3 Az int. szükségl. a kamat kiadva :	—	—	57	56	
	Összesen	1028	55	57	56	
	Álladék az 1914—15. isk. év végén	970	99	—	—	
1900.	<p>11. Lukács Mózes nyug. csendőrezredes ösztöndíj alapítványa. Alapítólevele jóváhagyva ——— ig. tan. és V. k. min. sz. a.</p>					
	1 Alaptőke 1914. jun. 30-án	5000	—	—	—	
	2 Kamatot az özvegy hasznélvezi	—	—	—	—	
	Összesen	5000	—	—	—	
	Álladék az 1914—15. isk. év végén	5000	—	—	—	
1909.	<p>12. Dániel Károly öszt. alapítv. Haszb. (a viz fogl. és vegyel. a. állott) Tart. az int. közalapnál 5477·84 K</p>					
	1 Haszb. (a viz fogl. és vegyel. a. állott)	—	—	—	—	
	2 Tart. az int. közalapnál 5477·84 K	—	—	—	—	
	Összesen	—	—	—	—	
	Tartozás az Internátusi közalapnál az 1914—15 iskolai év végén 5477 korona 84 fillér 6 százalékos kamattal					

Keletkezés éve	Az alapítvány vagy alap címe	Bevétel		Kiadás	
		kor.	fil.	kor.	fil.
1896.	13. <i>Gyógy-alap.</i>				
	1 Alaptőke 1914. jun. 30-án	1018	48	—	—
	2 Kamat	62	03	—	—
	Összesen .	1080	51	—	—
	Álladék az 1914—15. isk. év végén	1080	51	—	—
1893.	14. <i>Internátusi közalap.</i>				
	1 Alaptőke <i>a)</i> betét 1914. jun. 30-án	5638	45	—	—
	<i>b)</i> értékpapirban	5000	—	—	—
	2 Tartozás a Dániel Károly-féln ösztöndíj alapítv. részéről 5477-84 K	—	—	—	—
	3 Értékpapir szelvényekért	300	—	300	—
	4 Kamat a betét után	316	37	316	37
	5 Az intézet szükségleteire	—	—	—	—
	Összesen .	6254	82	616	38
	Álladék az 1914—15. isk. év végén				
	<i>a)</i> betétben	5638	45	—	—
	<i>b)</i> értékpapirban	5000	—	—	—
	<i>c)</i> kamatozó előlegben	5477	84	—	—

XI.

A jövő tanév kezdetéről.

A tanulóknak a gimnáziumba való felvételére nézve a Főtanhatóság 2750—1912. sz. a. a következő határozatot hozta:

»1. A katolikus szülők érdekeinek megóvása céljából tanév elején a beíratások első és második napján csak kath. vallású tanulók vehetők fel az első s általában mindazon osztályokba, melyekbe előreláthatólag nagy lesz a jelentkezők száma.

A beíratások harmadnapján is egészen délig ezeké az elsőség.

2. Ha a jelentkezők száma előreláthatólag túlhaladná a törvényes létszámot, az egyvallásúak közül a magyar anyanyelvűek előnyben részesítendőek a felvételnél, a nem magyar anyanyelvűekkel szemben, a helyiek pedig a nem helyiekkal szemben.

3. A beíratások harmadik napjának délutánján a nem katolikus vallású helybeli jelentkezők válogatás, illetőleg vallásukra való tekintet nélkül a jelentkezés sorrendjében veendőek fel.

4. Kötelező erővel nem bíró előjegyzések azonban bármikor, bármint vallású tanulókra nézve történhetnek.

5. Kellő időben felvett és a gymn. igazgatóságának bejelentett finevelő intézeti növendék ki nem maradhat a beírandók sorából.

6. Ezen szabályzatot a főgymn. igazgatók a szülők tájékozása végett az iskolai értesítőkből minden évben rendszeresen közölik.»

Az 1915—1916. tanévi magán-, pót- és javító vizsgálatok folyó évi **augusztus 30. és 31-ik napjain** délelőtti 8—12 óráig

fognak eszközöztetni. **A beiratások szeptember 1., 2. és 3. napjain történnek 8—12 óráig és délután 2—4 óráig.** Szeptember 4-én ünnepélyes »Veni Sancte«, a fegyelmi szabályok felolvasása s ezzel az új tanév megnyitása.

A középiskola első osztályába szabályszerűen csak oly tanuló léphet, ki a 9-ik évet betöltötte s 12 évnél nem idősebb, mely körülmény *keresztlevél*, illetőleg hiteles születési bizonyítvány alapján igazolandó. *Keresztlevél* stb. a nmélt. miniszteriumnak 1883. évi 4014. sz. a. kelt rendelete alapján minden *először beiktatandó* tanulótól okvetlenül megkövetelendő. A beiratásnál továbbá köteles minden tanuló *újraoltási bizonyítványt* is bemutatni. Tizenkét évesnél idősebb fiú felvételéről a tanártestület határoz. Ismereteiknek mértékére megköveteltetik, hogy a népiskola IV-ik osztályának tananyagában kellő jártassággal bírjon. A felvételi vizsgálatnak minden a népiskolából a gimnáziumba lépő tanuló alája vettetik, ha bizonyítványt nem mutat föl.

A felsőbb osztályokba való felvétel a megelőző osztálynak sikeres végzésétől függ és vagy arról tanuskodó nyilvános iskolai *okmányok (bizonyítványok és értesítő)*, vagy ezek hiányában külön *vizsgálat alapján* történik.

Az igazgató a fölvelt tanulónak fölvételi jegyet állít ki, melylyel ez beiratás végett jelentkezik az osztályfőnöknél. A beirt tanuló a további utasításokat osztályfőnökétől kapja s köteles ennek rendeleteit pontosan követni.

A két tantárgyból elégtelen tanjegyet nyert tanuló a vizsgálat ismételhete és javíthatása végett a felsőbb tanhatósághoz folyamodhatik; a kellőleg felszerelt bélyeges folyamodvány okvetlenül az intézet igazgatóságához legfőlebb július hó 3-ig nyújtandó be.

Három vagy több tantárgyból elégtelen előmenetelt tanusított tanuló nem folyamodhatván, az osztály ismétlésére utasíttatik.

Minden tanuló első felvételekor személyesen és atyja, anyja vagy gyámja, illetőleg azoknak valamely külön megbízottja kíséretében tartozik az igazgatóságnál jelentkezni; — az illem pedig magával hozza, hogy a szülő gyermekét személyesen vezesse azon tanárokhoz, kikre annak nevelés-oktatását bizza. Azon szülők vagy gyámok, kik nem laknak az intézet helyén, gyermekük

vagy gyámfiok felvételekor alkalmas helyettest kötelesek bemutatni, kire a házi felügyeletet és a nevelésre nézve kötelességüket és jogukat átruházzák, hogy a gondviselésükre bizott tanulókra nézve az igazgatóság értesítését elfogadhassák. *A szülők és gyámok e részben minden változtatást személyesen vagy írásban tartoznak bejelenteni az igazgatónál;* ennek viszont joga és kötelessége ott, hol alapos oknál fogva a gondviselést elégtelennek vagy a befolyást éppen károsnak tartja, megkövetelni, hogy e tekintetben célszerű változás történjék. Egyébiránt lakást, ellátást csak olyan helyeken szabad fogadni, melyek e célból az igazgatóságnál előzetesen bejelentettek és tanuló elfogadására alkalmasaknak találattván, arra engedélyt nyertek.

A tanulmányi alap terheinek emelkedése miatt és azok hordozhatása céljából az egyházmegyei Igazgatótanács 1436—1914. számú határozatával az értesítői és felvételi díjak felemelését mondta ki. Ennélfogva az értesítői díj 1 koronáról 2 koronára, a felvételi díj pedig a katolikus tanulóknál 2 koronáról 6 koronára, nem katolikusoknál 2 koronáról 10 koronára lett valamennyi státusi főgimnáziumban felemelve. Ezen rendelet folytán a »Tandíj-szabályzat« 1 pontja módosult.

Tandíj-szabályzat.

Az államilag segélyezett székelyudvarhelyi róm. kath. főgimnáziumra vonatkozólag:

1. minden tanuló tartozik fizetni évenként:

- a) 6 korona beiratási díjat;
- b) 1 koronát az ifjusági könyvtárba;
- c) 2 koronát a tanévvégi iskolai értesítő nyomtatási költségeire;

d) az orsz. tanári nyugdíj és gyámalap javára 12 koronát.

2. A szoros értelemben vett tandíj a kath. vallású tanulókra 40 korona. A nem kath. vallású tanulókra nézve a tandíj 60 korona és a beiratási díj 10 korona.

3. Az 1. pont alatt felsorolt díjakat tartozik minden tanuló kivétel nélkül a beiratás alkalmával előzetesen befizetni; azok befizetési kötelezettsége alól senki sem mentetik fel.

A 2. pont alatt említett tandíj fizetésének kötelezettsége alól részben vagy egészben fölmentés adatik azoknak, akik kérik.

4. Azonban tandíjmentesség csakis jóviseletű, jó tanuló s szegény vagyoni viszonyok között levő ifjúnak adatik.

Ehhez képest a kéréshez csatolandó az illetőnek:

a) iskolai bizonyítványa a megelőző tanévről, amely szerint erkölcsi viselete legalább szabályszerű volt és az egyes tantárgyak közül legalább csak kettőből volt elégséges tanjegye, a többiből pedig jeles és jó;

b) a szülők vagyontalanságáról szóló bizonyítvány az illetékes politikai hatóságtól (láttamozva az illető helység lelkésze által).

Aki igazolja, hogy egyidőben három fia jár közép- vagy felsőbb iskolába (gimnázium, reáliskola, akadémia, egyetem, műegyetem) s ha az illető tanuló előmenetele megfelel az előbbi a) pontban foglalt követelménynek, a tandíj felének fizetésétől felmenthető egyszerű kérelmére, még ha nem is egészen szegény.

5. A tandíjmentesség mindenkor csakis egy évre szól.

6. A tandíjmentességi kérések minden tanév elején legkésőbb szeptember hó 15-ig a főgimnázium igazgatóságához adandók be.

Az igazgató csakis oly kéréseket fogadhat el, amelyek kellően felszerelve a 4. pont alatt kívánt feltételeknek megfelelnek.

Az igazgató a beérkezett kéréseket szeptember hónapban a tanári testület elé terjeszti, amely azokat még abban a hónapban tartandó értekezleten tárgyalás alá veszi s mindenik teljesíthetősége felől lelkiismeretes véleményt mond s azt jegyzőkönyvre veszi. Az igazgató tartozik az összes iratokat október 1-ig a főtanhatóságához fölterjeszteni, hogy azok ügyében az igazgatótanács október havi rendes ülésében végleg határozhasson.

Fel nem szerelt, avagy későbbben beadott kérések figyelembe nem vétetnek.

7. Az 1. félév végén tandíjmentességüket elvesztik mindazok, akik elégtelen osztályzatot kaptak úgy, mint azok is, kiknek a

rendes tantárgyak felénél többől van elégséges osztályzatuk, vagy az erkölcsi viseletből a szabályszerűnél rosszabb jegyet kaptak.

8. A tandíj fizethető egyszerre, vagy két részben is, de március 25-ig multhatatlanul az egész tandíj befizetendő. Akik a jelzett határidőig a tandíjat be nem fizették, sem annak befizelési kötelezettsége alól felmentést nem nyertek, a tanulók sorából törölendők.

A tandíjnak kellő időben való be nem fizetése miatt kiutasított tanulókat a kiutasítás után 8 napon belül az igazgató, azontúl pedig az igazgatótanács veheti vissza kellően megokolt folya-modás alapján a tandíjnak utólagos befizetése esetén.

9. A tandíj pontos beszedéseért az igazgató felelős, aki azt köteles az illető alapokba való beszállítás végett fele-részben mindig december hó 31-ig, felerészben pedig junius hó 30-ig, a főtanhatósághoz számadás kötelezettsége mellett beküldeni.

A tandíj kezeléseért az igazgatót (vagy tandíj kezelésével megbizott tanárt) a szoros értelemben vett tandíjból 3% jutalom-díj illeti meg.

10. Ezen szabályzat az iskolai értesítőben közzéteendő.

Figyelmeztetés.

1. *Görög nyelv pótlását célzó intézkedések.* Az 1900. évi XXX. törvénycikk az 1883-ik XXX. törvénycikket olykép módosította, hogy az V. osztályba lépő tanuló választhatja a görögöt vagy az ezt helyettesítő irodalmi tanulmányt és rajzot.

Azon tanulók, kik a görögnyelvet helyettesítő tantárgyakból nyertek helyes oktatást, valamennyi püspöki szemináriumba, vagy más hittudományi iskolába minden pótló vizsgálat nélkül belép-hetnek és az egyetemnek bármely szakába beiratkozhatnak és csak abban az esetben kell pótló-vizsgát tenniök a görög nyelv és iro-dalomból, ha az egyetemnek nyelvészeti, bölcseleti, történelmi vagy hittudományi osztályaiba kívánnak fölvétetni,

A választásnál kiemelendő ok lehet az is, hogy a tanuló mennyire erős a nyelvekben, van-e érzéke és hajlama nyelvtanuláshoz; ha gyenge a nyelvekben, különösen a latinban s nincs hajlama a nyelvtanuláshoz, akkor célszerű a görög nyelv helyett az azt helyettesítő tárgyakat választani. Megjegyzendő még, hogy később is lehet az irányt változtatni — görög helyett irodalmi tanulmányt venni vagy megfordítva — irodalmi tanulmány helyett görögöt tanulni, de átlépés, illetve fölcserélés esntén az újonnan választott tárgyból az illető fölvételi vizsgát tartozik tenni, melynek díja 20 korona. Az átlépésre a tanári kar adhatja meg az engedélyt.

2. Azon tanulók, kik *finevelő intézeti alapítványért* akarnak pályázni, *folyamodványaikat keresztlevelemel, iskolai-, orvosi-, szegénységi és ujraollási bizonyítvánnyal felszerelve*, legkésőbb július hó 4-ig a főgimnázium igazgatóságánál benyújthatják, de az illetékes lelkészi hivatal útján is folyamodhatnak.

3. A bizonyítványok nyilvános okmányok lévén, melyek az élet különböző körülményei között elkerülhetetlen szükségesek, azoknak gondos megőrzése különösen a *szülőknek és gyámoknak* figyelmébe ajánltatik, miután a rendes iskolai bizonyítványok »*másodlatait*« (duplikata) csak az eredetiek elvesztét okadatoltan kimutató folyamodványra állíthatja ki az igazgatóság, ami rendszeren több időt vesz igénybe és költséggel jár. E szigor és megszorítás visszaélések elhárítására történik. Ez okból igen ajánlatos eredeti bizonyítványokat kézből ki nem adni, hanem hivatalos másolatokat (copia) eszközölni, a kir. közjegyzőség útján hitelesíttetni, s ezeket netaláni folyamodványokhoz mellékletű csatolni.

4. Kérjük a t. c. szülőket vagy gyámokat, hogy gyermekeik vagy gyámfiak szemét, ha netalán szembetegségben volnának, a nagy szünet alatt orvosilag kezeltessék; ellenkező esetben nem fognak felvétetni az intézetbe.

5. A torna tanulása alól való felmentés mindig csak egy évre szól, az olyan tanuló, ki a torna alól magát mentesíteni akarja, szeptember hó 10-ig tartozik az igazgatóságnál jelentkezni.

6. A kirándulási alapba (a III. osztálytól kezdve 80 fill.) és az önképzőkör alapjába (VII—VIII. osztály) a díjak (1 korona 40 fillér) év elején fizetendők. Ezen díjakat a beiratást végző tanárok szedik be a beiratáskor.

7. Óvadék címen a beiratáskor 2 korona és tintára 20 fillér fizetendő.

8. Pénzküldemények mindig az igazgatóságnak címzendők pl. tandíj; névre szóló küldemények nem fogadtnak el.

9. A könyvkereskedő- és más üzletek tulajdonosai felkéretnek arra, hogy a tanulóknak hitelt ne nyújtsanak, mert az igazgatóság tartozásaikkal szemben semmiféle felelősséget nem vállal.

XII.

Az 1915--16. tanévben használandó tankönyvek jegyzéke.

*Komolyan figyelmeztetjük a tanuló ifjúságot, hogy ócska, rongált
és befirkált könyveket nem szabad venni.*

I. osztály.

1. Nagyobb Katekizmus. Szent István Társulat II. kiadás	—64
2. Bartha J. dr.: Magyar nyelvt. I—II. o. VII. jav. kiadás
1911. Szent István Társulat	1'20
3. Prónai Antal dr.: Magyar olv. képekkel IV. kiadás.
Szent István Társulat	1'60
4. Fodor—Székely: Liber Sexti, Szt. Ist. Társ. III. kiad.	2'40
5. Dr. Márki S.: Földrajz gimn. és reálisk. I. o. sz. VI.
kiadás. 1906. Franklin Társulat.	1'60
6. Dr. Ormándi: Természetrájz gimn. és reálisk. I. oszt.
Franklin III. kiadás	2.—
7. Gidró Bonifác: Közöns. számtan III. kiad. Szt. I. Társ.	2'60
8. Huszka: Rajzoló geometria I. osztály, Lampel	2.—
9. Imakönyv: Pokorny, Áhitat könyve.	

II. osztály.

10. Pokorny Emánuel: Ó-szöv. bibl. tört. köz. isk. szá-
mára 1908. Szent István Társulat kiadása	1'20
11. Bartha: Magyar nyelvtan, mint az I. osztályban	1'20

12. Prónai Antal: Magy. olvasók. a középisk. II. o. sz. . 2:40
 13. Fodor—Székely: Liber Sexti. Szent István Társulat. . 2:40
 14. Dr. Márki: Földrajz II. f. a. II. és III. o. VI. kiad. Fr. 3:80
 15. Dr. Ormándi: Természetrájz II. o. Franklin 1900. . . 2:40
 16. Gidró: Számтан, mint az I. osztályban, III. kiad. 1912. 2:60
 17. Huszka József: Rajzoló geometria II. o. sz. II. r. Lampel 1:—
 18. Imakönyv: Pokorny, Áhitat könyve.

III. osztály.

19. Pokorny: Bibliai tört. Uj-szöv. Szt. I. T. 1912. II. rész 1:20
 20. Bartha: Rendszeres magy. nyvt. III. o. Szt. I. T. III. k. 1:40
 21. Prónai: Magyar olv. III. o. Szt. Istv. Társ. II. kiadás 2:80
 22. Fodor—Székely: Liber Sexti latin nyelvkönyv III—IV.
 o. számára, II. kiadás Szent István Társulat 4:—
 23. Orosz Alajos: Német olv. és gy. telj. nyelvt. V. kiad.
 Athenaeum 2:60
 24. Ujházy László: A magy. nemz. tört. I. r. Szt. Istv. T. 1:40
 25. Dr. Márki: Földrajz gimn. és reálisk. II. r. Fr. VI. kiad 3:80
 26. Dr. Márki—Mihálovics—Lejtényi S.: Természettani és
 csillagászati földrajz 1914. 1:60
 27. Gidró Bonifác: Számтан k. isk. a. o. sz. 1912. III. k. 2:60
 28. Huszka: Rajzoló mértan, Lampel III., IV. rész . . . 2:—
 29. Imakönyv: Pokorny, Áhitat könyve.

IV. osztály.

30. Pokorny L.: Róm. kath. szertart. IX. k. 1902. Lampel 1:50
 31. Bartha J. és Prónay A.: Stilisztika IV. o. sz. III. kiad.
 1910. Szent István Társulat 3:20
 32. Lehr Albert, Arany J.: Toldi. Költői elbesz. XIII. ki-
 adás Franklin Társulat 2:—
 33. Fodor—Székely: Liber Sexti, a középisk. III—IV. o. . 4:—
 34. Orosz: Német olv. és gy. telj. ny. Athenaeum. V. jav.
 kiadása, Athenaeum 2:60

35. Ujházy: A magyarok története IV. o. II. r. Szt. Istv. T. 1:80
 36. Borossay: Algebra 1912. V. kiadás Szent Istv. Társ. . 4:60
 37. Huszka József: Rajzoló mértan. Lampel III., IV. rész. 2.—
 38. Dr. Szerényi Hugó: Növénytan gimnáziumok IV. o. számára átdolgozta Dr. Szalóky R. Lampel kiadása . 3:40
 39. Imakönyv: Pokorny, Áhitat könyve.

V. osztály.

40. Matuszka: Kath. ker. hittan. V. o. sz. 1904. kiadás Szent István Társulat 1:60
 41. Bartha J. és Prónay A.: Rhetorika, V. o. sz. Szt. I. T. 3:20
 42. Dr. Badics: Magyar irod. olvk. II. k. 1901. Athenaeum 2:20
 43. Dr. Csengery: Homeros Iliása bő szemelv. Atheneum 2:80
 44. Dr. Gyomlay: Homeros Odysseiája Athenaeum . . . 2:20
 45. Schill S.: A régi görög irodalom történet IV. javított kiadás Franklin Társulat 2:80
 46. Dr. Csengery: Szemelv. Ovidiusból 1900. Franklin . . 1:60
 47. Dr. Molnár: Latin stílusgyak. Baja 1902. Kollár A. . 4.—
 48. Dr. Maywald József: Görög nyelvt. V. kiad. Kókay L. 3.—
 49. Dr. Maywald József: Görög gyakorló és olvasókönyv V. kiadás. Kókay L. 1:80
 50. Orosz: Német olvasókönyv a gimnáziumok V., VI. o. számára. Athenaeum 2:40
 51. Orosz: Német stílusgyakorlatok Ath. 1:60
 52. Szölgvény: Egyetemes tört. Ó-kor. Lampel 2:60
 53. Roth—Vangel: Állattan alapv. V. kiadás Franklin T. . 4.—
 54. Borossay: Algebra V. kiadás Szt. Istv. T. 4:20
 55. Borossay: Geometria I. rész. 1904. Sz. I. T. III. kiad. 2:80
 56. Imakönyv: Pokorny, Áhitat könyve.

VI. osztály.

57. Matuszka: Kath. ker. erkölcsstan 1:20
 58. Bartha J. és Prónay A.: Poetika a k. isk. VI. o. sz. . 3:80
 59. Prónai L. dr.: Drámai olv. a középisk. VI. o. sz. . . 2:40

60. Dr. Badics: Magyar irodalmi olv. a görög pótl. Ath. 2:—
61. Csiky Gergely: Sophokles, Antigone. Franklin 1:—
62. Csiky—Losonczy: Sophokles, Elektra. Franklin 1:20
63. Schill S.: A régi görög irodalom történet IV. javított kiadás. Franklin T. 2:80
64. Cserép: Szemelvények P. Vergilius Maro Aeneiséből IV. kiadás, Franklin Társulat 2:—
65. Kalmár: Szemelvények Titus Livius római történetéből IV. kiadás, Franklin Társulat 3:60
66. Dr. Maywald József: Görög nyelvt. VI. kiadás. Kókey 3.—
67. Dr. Maywald József: Görög gyakorló és olvasókönyv II. rész a VI. o. számára V. kiadás 2:50
68. Dr. Boros G. szemelv. a görög lantos költ. rem. Fr. 1:80
69. Prónai Lajos dr.: Drámai olvasmányok a középiskolák VI. o. sz. (Antigone, Coriolanus, Kérők). Szt. Istv. T. 2:40
70. Orosz: Német olvasókönyv a gimnáziumok V—VI. o. számára, Athenaeum 2:60
71. Szölgyémi: Egyetemes történelem II. Középkor, Lampel 2:60
72. Orosz: Német stílusgyakorlatok, Athenaeum 2:—
73. Dr. Roth—Hankó—Melczer: Ásványtan és Chémia Franklint Társulat 3:20
74. Borossay: Algebra V. kiadás Szt. Istv. Társ. 4:20
75. Borossay: Geometria I. rész. III. kiadás Szt. Istv. T. 2:80
76. Luther N.: Logaritmus táblák, XVI. kiadás Franklin T. 2:40
77. Imakönyv: Pokorny, Áhitat könyve.

VII. osztály.

78. Aubermann: Egyháztörténelem II. kiadás 2:20
79. Prónai A. dr.: Magy. irod. tört. k. isk. VII. o. olv. I. k. Szent István Társulat 3:60
80. Badics: Magy. irod. olv. III. kötet II. kiad. Athenaeum 3.—
81. Schill: Görög irodalom tört. VII—VIII. osztály számára VI. javított kiadás, Franklin 2:80
82. Szilasi: Szemelvények Thukididesből, 2 Térképpel, II. kiadás, Lampel 2:80

83. Incze József: Demosthenes beszédei, Franklin	1 60
84. Holub—Kempf: C. Sall. Crispi De bello Jugurthino Lampel	1 40
85. Cic. a tanár által megjelölt beszéde.	
86. Dr. Cserép: Szemelv. Publ. Verg. Maro Aeneis Fr. III. k.	2.—
87. Kempf J.: Szemelv. az Iliasból II. kiadás. Franklin	2 80
88. Dávid I.: Herod. műv. való. szemelv. IV. kiad. Lampel	1 80
89. Webér: Goethe Herm. u. Dorothea magy. Névy L. Fr.	1.—
90. Orosz: Német stílusgyakorlatok, Ath.	2.—
91. Dr. Radványi: Német olv. a VII—VIII. osztály szá- mára, Szent István Társulat	3 20
92. Szölgyémi: Egyetemes történelem új-kor, Lampel	2 60
93. Dr. Vörös Cyril: Kisérl. természettan, II. kiadás Fr.	4 50
94. Borossay: Algebra, 1908. V. kiadás, Szt. Istv. T.	4 20
95. Borossay: Geometria, II. rész, II. kiadás, Szt. Istv. T.	2 20
96. Luther N.: Logaritmus táblák, XVI. kiadás. Franklin	2 40
97. Imakönyv: Pokorny, Áhitat könyve.	

VIII. osztály.

98. Uhlarik Jenő: Apologetika, Szt. I. Társ.	1 80
99. Prónay A. dr.: A magyar irodalom története, közép- iskolák VIII. o. számára olvasókönyvvel, II. köt.	4 40
100. Schill Salamon: Görög irod. tört., IV. javított kiadás	2 80
101. Dr. Péterffy—Gyomlay: Alexander Plat. és Arist. Franklin V. k.	3.—
102. Wirth Gyula: Szemelvények Qu. Hor. Fl. műveiből II. kiadás, Franklin	3 50
103. Dr. Gyomlay: Szem. P. Corn. Tac. műv. Ath. III. kiad.	3 20
104. Cserép József: Római régiség és római irodalomtörté- net vázlata, VI. kiadás. Franklin	3 60
105. Csengeri János: Sophokles Antigoneja, Eggenberger	—
106. Kempf József: Odysseia, II. kiadás. Franklin.	2 40
107. Szamosi János: Szemelvények Platon műveiből Sok- rates védelme és Critonja Eggenberger	1 60
108. Zsámboki Gyula: A görög művészet kiválóbb alkotá- sainak ismertetése. Franklin T. II. kiadás	2 20

109. Heinrich G.: Wilh. Tell Schausp. v. Fr. Schill. I. rész	1:60
110. Dr. Radványi: Német irod. olvasókönyv a VII—VIII. osztály számára, Szent István Társulat	3:20
111. Orosz: Német stílusgyakorlatok	2:—
112. Dr. Jászay Dezső: Magyarország okny. tört. Lampel	3:40
113. Dr. Vörös Cyril: Kisérl. természettan, II. kiadás, Fr.	4:50
114. Borossay: Algebra, V. kiadás	4:20
115. Borossay: Geometria, II. rész, II. kiadás	2:20
116. Luther N.: Logaritmus táblák, XVI. kiadás	2:40
117. Hajdu—Zoltványi: Lélektan és logika, IV. k. Szt I. T.	2:40
118. Imakönyv: Pokorny, Áhitat könyve.	

TARTALOM.

	Oldal
I. Adatok a főgimnázium történetéhez az 1914—1915. tanévben	3
II. Kimutatás az alapítv. az 1914—15. számadás szerint	15
III. Az intézet felszerelése	22
IV. A rendes tantárgyak tananyaga	28
V. Tanári kar	44
VI. Az ifjuság érdemsorozata	48
VII. Jutalmak	60
VIII. A nyilv. és magántanulókra vonatk. statisztikai adatok	62
IX. Érettségi vizsgálatok	71
X. Róm. kath. finevelő intézet	72
XI. A jövő tanév kezdetéről	89
XII. Az 1915—16. tanévben használandó tankönyvek jegyz.	96

TABLE

Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text appears to be organized into a list or table format, but the specific details are not discernible.

